

ФЕДЕРАЦІЯ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

[Турклуб НТУУ «КПІ» «Глобус»](#)

Звіт

про гірський туристський

спортивний похід 4 категорії складності
по Заалайському хребту, західна частина, Киргизстан

що був здійснений з 20.07 по 08.08 2019 року

Маршрутна книжка № 15/2019

Керівник групи Завадський Костянтин Олегович

Адреса керівника: kozaklevko1@gmail.com

Маршрутно-кваліфікаційна комісія м. Києва розглянула звіт і вважає,
що похід може бути зарахований усім учасникам та керівникові як
похід IV (четвертої) категорії складності.

Звіт використовувати в бібліотеці т.к. "Глобус", на сайті
<http://tkg.org.ua>

Київ 2020

Перелік використаних скорочень

пер. - перевал;

д.р. - долина річки;

м.н. - місце ночівлі;

в. - вершина;

с. - село;

льод. - льодовик;

м. - місто;

р. - річка;

дол. – долина;

ЧХЧ – чистий ходовий час.

У звіті усі напрямки «ліво», «право» надано орографічно, якщо не зазначено інакше.

Назви льодовиків використано згідно [\[8\]](#)

Складність ділянок перешкод зазначена в шкалі оцінювання UIAA [\[7\]](#).

Назви річок згідно топографічних карт 1:50000, з джерела [\[9\]](#)

Зміст

1. Довідкові дані про туристський спортивний похід	4
1.1 Параметри походу	4
1.2 Характеристика району проведення походу	4
1.3 Докладна нитка маршруту	5
1.4 Докладна інформація про досвід учасників	7
2. Організація туристського спортивного походу	8
2.1 Загальна ідея походу	8
2.2 Варіанти під'їзду та від'їзду. Обґрунтування вибору точок початку та кінця походу	9
2.3 Інформація про проходження маршруту кожним учасником	10
3 Графік руху та технічний опис проходження маршруту	11
3.1 Графік руху	11
3.2 Висотний профіль маршруту	21
3.3 Технічний опис проходження маршруту	22
Додатки	99
Аптечка та медичне забезпечення	99
Логістика та фінанси	102
Зв'язок	104
Харчування	106
Командне спорядження	109
Електроніка в поході	111
Особисте спорядження	115
Перелік GPS координат	117
Відео з походу	118
Картографічний матеріал	119
Перевальні записки	120
Перелік використаних матеріалів	123

1. Довідкові дані про туристський спортивний похід

1.1 Параметри походу

Вид туризму	Категорія складності	Протяжність активної частини походу, км	Тривалість		Строки проведення
			загальна	Ходових днів	
гірський	четверта	141	15	15	21.07-04.08. 2019

1.2 Характеристика району проведення походу

Заалайський хребет, північний кордон Паміру, простягається на 200 км із заходу на схід, від злиття річок Муксу і Кизилсу до піку Иркештам (Отчайло, 5820) на кордоні з Китаєм і далі по китайській території ще на 50 км. Його середня висота 5500 м, найвища точка - пік Леніна (7134).

Західним Заалаєм прийнято називати частину Заалайського хребта, розташовану на захід від перевалу Терсагар. Ця ділянка Заалайського хребта має довжину 64 км, при середній ширині 35 км. Вищі точки - пік Сат 5900, в.5781 і пік Сурхан-Гоу 5627 - розташовані в ланцюзі південних відрогів на вододілі річок Кизил-Су (пд.) і Сурхан-Гоу.

Більшість перевалів льодові, рідше скельно-льодові. Перевали через Заалайський хребет, як правило, не простіше 2Б, виняток становить перевал Кизил-Куль - 1А. Цікаві можливості для першопроходжень є в південних відрогах хребта. Льодовики північного схилу, як правило, короткі, без льодопадів та фірнових полів. На льодовиках, що стікають на південь, майже завжди є льодопади і фірнові верхні цирки.

Клімат Заалайського хребта характеризується різкими контрастами. У нижній частині - помірний, а в високогірній зоні - приймає суворі полярні риси.

Фото 1. Контрасти Заалаю

Літо коротке, прохолодне, триває з червня по серпень. У високогір'ї річний прогрів проникає зі значним запізненням, тому у верхніх частинах хребта найбільш теплим місяцем є серпень, в той час як в Алайській долині - липень.

Адміністративно район належить до Киргизії, кордон з Таджикистаном проходить по Заалайському хребту. Обстановка спокійна і стабільна. Місцеві жителі гостинні і привітні.

Починати походи по західному Заалаю можна з селищ Шиве і Дараут-Курган в Алайській долині. Вони пов'язані з містом Ош автосполученням.

1.3 Докладна нитка маршруту

Заявлена нитка маршруту

с.Шиве – д.р. Шиве (рад.) – д.р. Кизил-Суу – пер. Шати (н/к) – д.р. Кель-Дук – пер. Кичи Бель (н/к) - д.р. Саз Джайло – д.р. Ташкаров – **пер. Кизилкуль (1А, 4330)** – д.р. Тер-Аша - **пер. Шве Даван (1Б, 4365)** – д.р. Джилан-Тер - **пер. п/п (2А, 4500)** - **пер. Ортоарик (2Б, 4900)** - **пер. Мінтеке Південний (2Б, 5100)** – **в. Сніжний Барс (2Б, 5491, рад.)** – д.р. Кизилсу - **пер. Брід (1Б, 4800)** - л. Малий Кизилсу - **в. Козкурган, п/п(2А, 5495, рад.)** - **пер. Саз (2Б, 4970)** - д.р. Саз-Джайло - с. Шиве

Запасні варіанти маршруту

1. За несприятливої погоди відмовляємось від радіальних сходжень на вершини.
2. Пер. Ортоарик можна обійти через північнішу безіменну сідловину.
3. Друге кільце маршруту можна скоротити через перевал Кизилкуль.
4. Аварійні виходи по долинах річок Кизил-Куль, Тер-Аша, Саз-Джайло.

Пройдена нитка маршруту

с.Шиве – д.р. Шиве (рад.) – д.р. Кизил-Суу – пер. Шати (н/к) – д.р. Кель-Дук – пер. Кичи Бель (н/к) - д.р. Саз Джайло – д.р. Ташкаров – **пер. Кизилкуль (1А, 4330)** – д.р. Тер-Аша - **пер. Шве Даван (1Б, 4365)** – д.р. Джилан-Тер - **пер. Київських Політехніків (2А, 4500, першопроходження)** - **пер. Рахетле (2А, 4680)** - **пер. Мінтеке Південний (2Б, 5100)** – **в. Сніжний Барс (2Б, 5491, рад.)** – д.р. Кизилсу - пер. Кизилкуль – д.р. Кизил-Куль - с. Шиве

Зміни між заявленою та пройденою ниткою маршруту

Перевал Ортоарик виявився значно складнішим та небезпечнішим, ніж при проходженні попередніх груп. Збільшилась скельна частина перевалу та витанули значні ділянки льодового покриву, спостерігались постійні каменепади та льодопади. Скористались обходом через безіменну сідловину.

Травмування учасника на спуску з вершини Сніжний Барс змінило маршрут руху групи, розпочали спуск в село Шиве, через перевал Кизилкуль.

1.4 Докладна інформація про досвід учасників

ПІБ	Рік народження	Обов'язки в поході	Туристичний досвід	Фото
Завадський Костянтин Олегович	1991	Керівник	ЗГК Кавказ 4ГУ Алтай	
Маліновська Катерина Аркадіївна	1998	Медик Фотограф	ЗГУ	
Сакова Маргарита Олександрівна	1991	Завхарч	ЗГУ, 1ПК	
Солопенко Віктор Андрійович	1994	Ремонтник Літописець	ЗГУ	
Смоков Євген Олександрович	1990	Зв'язок Фотограф	ЗГУ, 2ПК	
Ольховик Євгеній Володимирович	1987	Завспор	ЗГУ, 2ГК	
Кашапов Максим Андрійович	1989	Логіст Фінансист	2ГУ	

2. Організація туристського спортивного походу

2.1 Загальна ідея походу

Ідея походу з'явилась у керівника ще за 2 роки до старту маршруту. Після двох походів в горах Кавказу, серце просилось на простори Паміру, тому однозначно наступний похід 4 кс був запланований в цьому районі. Хотілось подивитись цікавий, бажано малоходжений район з відносно простою логістикою та непройденими перешкодами.

Доїзди в центральні частини Паміру видавалися дуже складними та тривалими, тому ми звернули увагу на північну частину, а саме Заалайський хребет. Керівник походу був тут ще у 2014 році на спробі сходження на пік Леніна. Заалайський хребет складається з трьох основних частин: Центральної – найбільш дослідженої, східної, з значною автономністю та західної: компактна ділянка хребта, де поруч розташовані і неходжені перешкоди, вершини вище 5000 метрів, великі льодовикові масиви. Саме сукупність таких цікавинок маршруту і привабило нас.

Родзинкою походу планувалось сходження на вершину Кизкурган, про проходження якої ми не мали інформації, відвідування вершини Сніжний Барс та перевалів, на яких давно вже не було груп туристів: Ортоарик та Саз. До того ж район дозволяв робити першопроходження перевалів, що ми також планували.

Основною проблемою району є розташування кордону між країнами Киргизстан та Таджикистан, що проходить чітко по хребту: основні перешкоди знаходились саме на прикордонній смузі, а побудова цікавого маршруту майже неможлива без перетину кордонів. Будьте уважні при плануванні маршруту в цьому регіоні, киргизькі прикордонники працюють вправно.

Фото 2. Вершина Кизкурган. Ми обов'язково сюди повернемося

2.2 Варіанти під'їзду та від'їзду. Обґрунтування вибору точок початку та кінця походу

Заїзд в район походу дуже зручний з міста Ош, через перевал Талдик по гарній автомобільній дорозі в Алайську долину.

Старт маршруту можливий з сіл Шиве, Джар Баши, Дароот-Коргон. Найближче до району та найзручнішу логістику має село Шиве, до того ж звідси просто заходити в долини району.

Для ефективної акліматизації планувалось радіально занести закидку на перевал Кизилкуль для третьої частини маршруту і після цього піти перше акліматизаційне кільце через некатегорійні перевали. Як бачимо далі, акліматизація пройшла гладко, команда особливого дискомфорту на висоті не відчувала.

Кінець походу теж планувався в селі Шиве після проходження перевалу Саз.

В селі скористалися гостинністю місцевого жителя Ашира, котрий має коня та віслюків, і може допомогти з доставкою закидки продуктів. До того ж майже усі групи, що відвідували цей район зупинялись у нього. Ашир має зошит, в якому записує усі групи, та велику кількість фотографій, що надсилали йому мандрівники.

Цікаво було послухати історії про попередніх туристів, про Антона Чхетіані, якого Ашир на коні вивозив з травмою ноги, а цей випадок був ще у 1994 році.

В долинах річок місцеві жителі влітку живуть в юртах та випасають худобу, їх можна розглядати як потенційні місця закидки.

Одну з закидок ми залишили в юртах Ашира, що знаходяться на злитті річок Тер-Аша і Ташкаров, на висоті орієнтовно 3100 метрів. Іншу занесли на перевал Кизилкуль для третього кільця маршруту.

2.3 Інформація про проходження маршруту кожним учасником

Усі учасники пройшли маршрут повністю

3 Графік руху та технічний опис проходження маршруту

3.1 Графік руху

День		Ділянка		Відстань	Висота		Час				Характер шляху	Погода	Примітки					
дата	день	Початок	Кінець		Км	Набір	Спуск	Час початку руху	Час кінця руху	ЧХЧ				Всього за день				
21.07.2019	1	Село Шибе	На виході з села Шибе	20,00	770	770	8:15	8:38	0:23	5:28	Тут і далі ґрунтова стежка, прохідна для в'ючних тварин	Сонячно, жарко	виходимо з с.Шибе, дол.р.Кизилкуль, сонячно, безхмарно, безвітряно, тех.привал					
		На виході з села Шибе	д.р. Шивее				8:46	9:18	0:32									
		д.р. Шивее	злиття річок Кизил-Куль і Саз-Джайло				9:30	10:25	0:55					на злитті Кизилкуль і Саз-Джайло				
		злиття річок Кизил-Куль і Саз-Джайло	д.р. Кизил-Куль, покинуті коші				10:55	11:30	0:35						При переході через річки присутні мости	стали біля стежки, коло джерела, що б'є прямо з-під землі		
		д.р. Кизилкуль, покинуті коші	юрти Ашира				11:53	12:20	0:27								3135, стали поряд з кошами Ашира біля злиття долин від Шає-Давана і Кизилкуля, залишили в юрті закидку	
		юрти Ашира	д.р. Кизилкуль, покинуті коші				14:40	15:00	0:20									вирушили назад, тех-привал біля річки, набираємо воду, не небі кілька хмарин
		злиття річок Кизилкуль і Саз-Джайло	д.р. Шивее				15:10	15:50	0:40									

		д.р. Шивее	За 3км від села Шибе				16:14	17:00	0:46				
		За 3км від села Шибе	с. Шибе				17:15	18:05	0:50				
22.07.2019	2	с. Шибе	Берег річки Кизил-Суу	16,00	870	330	7:03	7:54	0:51	4:13	Грунтова дорога	сонячно, безхмарно	
		Берег річки Кизил-Суу	Після сухого каньйону				8:10	8:52	0:42				
		Після сухого каньйону	д.р. Бутау-Уденчі				9:07	9:50	0:43			підійшли до долине перевалу Шати	
		д.р. Бутау-Уденчі	Вище кошів, перед каньйоном				10:08	10:45	0:37		Грунтова стежка, прохідна для в'ючних тварин	обід	
		Вище кошів, перед каньйоном	Середня частина каньйону				16:00	16:35	0:35				
		Середня частина каньйону	Верхня долина р. Бутау-Уденчі				16:50	17:35	0:45				
23.07.2019	3	Верхня долина р. Бутау-Уденчі	Перевал Шати	9,40	580	575	6:48	7:36	0:48	2:57	Грунтова стежка, прохідна для в'ючних тварин	сонячно, безхмарно	на перевалі
		Перевал Шати	Нижня частина спуску с перевалу Шати				8:10	8:59	0:49				

		Нижня частина спуску с перевалу Шати	Переправа р. Кель-Дук				9:15	9:55	0:40		Переправа по колоді з перилами		брод ріки Кельдук - дві великі стаціонарні колоди, наводили одинарні перила
		Переправа р. Кель-Дук	Мінеральне джерело				10:42	11:07	0:25		Грунтова стежка		джерело нарзану
		Мінеральне джерело	Зелені пасовища, вище витоку				11:20	11:35	0:15		Грунтова стежка		
24.07.2019	4	Зелені пасовища, вище витоку	Під перевалом Кичи-Бель	10,80	770	740	7:05	7:52	0:47	3:48	Грунтова стежка	сонячно, безхмарно	
		Під перевалом Кичи-Бель	Перевал Кичи-Бель				8:05	8:42	0:37			на перевалі 3539	
		Перевал Кичи-Бель	Лівий берег річки Саз-Джайло				9:32	10:10	0:38		Міст через річку Саз-Джайло		
		Лівий берег річки Саз-Джайло	Джерело біля юрт				10:30	11:07	0:37			перейшли ріку Саз-Джайло по мосту (точка) за ходом руху бачили ще один міст, стали біля джерела недалеко від юрт (точка)	

		Джерело біля юрт	Гостинність місцевих жителів				11:27	11:37	0:10		Місцеві жителі пригощали хлібом та айраном		
		Гостинність місцевих жителів	Після переходу р. Кизил-Куль				11:47	12:26	0:39		Міст через річку Кизил-Куль		
		Після переходу р. Кизил-Куль	д.р. Кизил-Куль, покинуті коші				12:40	13:00	0:20				стали біля джерела нижче юрт з закидкою
25.07.2019	5	д.р. Кизил-Куль, покинуті коші	Коші Ашира	6,00	510		8:00	8:20	0:20	1:36	Грунтова стежка, міст	сонячно, безхмарно	забираємо з аулів закидку, фасуємо, снідаємо. у Жеки порвався шнурок - перевіряти стан шнурівки черевик
		Коші Ашира	д.р. Ташкоров				10:15	10:55	0:40		Грунтова стежка		
		д.р. Ташкоров	Початок моренного валу				11:10	11:46	0:36				о 17.00 вийшли на акліматизаційну прогулянку, набрали метрів 150, ходили хв 50
26.07.2019	6	Початок моренного валу	Перед прижимом річки	14,60	910	175	5:22	6:05	0:43	6:27	Моренний валу, осип	сонячно, безхмарно	в переході від місця ночівлі, за моренним валом є рівне місце для ночівлі, але не видно джерел або чистих струмків, тільки ріка
		Перед прижимом річки	Брід на правий берег				6:20	7:15	0:55		Осипний схил в каньйоні (прижим)		Йдемо по каньйону лівого орографічного берега р.Ташкарров, брід

		Брід на правий берег	Вище скельних виступів				7:30	8:22	0:52		По стежці, осипний схил, брід річки		по правому орограф. берегу, морена, місцями порозша травою, неявна тропа, іноді гублячи, перший скельний виступ обходимо зправа по руслу струмку, неглибоко, по обрешинку, другий великий скельний виступ - зправа
		Вище скельних виступів	Вихід на хибну сідловину				8:40	9:00	0:20		Осипний схил, сніжник		по болотистій морені, трохи сніжника
		Вихід на хибну сідловину	Нижче сідловини				9:32	10:17	0:45		Осипний схил, неочевидний вибір шляху		розвідка. далі для спуску з перевала треба подолати морену
		Нижче сідловини	1 км на північ від перевалу Кизилкуль				10:32	10:46	0:14		Осипний схил, моренні вали		обід, закидка
		1 км на північ від перевалу Кизилкуль	Вихід на хибну сідловину				12:08	12:45	0:37		Осипний схил, моренні вали		
		Вихід на хибну сідловину	Вище скельних виступів				13:05	13:50	0:45		Осипний схил, стежка		початок спуску з перевала
		Вище скельних виступів	Після прижину				14:05	14:50	0:45		Осип, брід		
		Після прижину	Початок моренного валу				15:04	15:35	0:31		осипний схил, моренні вали		
27.07.2019	7	Початок моренного валу	Юрти Ашира	9,00	740	400	6:55	7:45	0:50	2:55	Грунтова стежка	холодно, безхмарно	. поряд з юртами

		Юрти Ашира	Вище юрт				8:35	9:20	0:45			Сонячно, жарко	з повною вагою вирушили в сторону перевалу
		Вище юрт	Середина д.р. Тер-Аша				9:37	10:20	0:43				
		Середина д.р. Тер-Аша	верхня долина р. Тер-Аша				10:38	11:05	0:27			Хмарно	на небі з'являються хмари, остерігаємося дощу
		верхня долина р. Тер-Аша	Перед моренним валом				16:25	16:35	0:10				близько до 16 хмари розтягнуло
28.07.2019	8	Перед моренним валом	Початок підйому на перевал	7,80	670	550	6:08	6:58	0:50	4:31	Осипний схил	Хмарно, вранці дощ	
		Початок підйому на перевал	2/3 підйому на перевал				7:16	8:22	1:06		Осипний схил до 30 градусів,виходи скель		підіймаємося по осипу на перевал, сіли під каменем недалеко від перевала
		2/3 підйому на перевал	Перевал Шве-Даван				8:30	8:45	0:15		Осипний схил до 30 градусів,виходи скель		на перевалі
		Перевал Шве-Даван	Нижче льодовика, д.р. Джалин- Тер				9:35	10:25	0:50		Закритий льодовик, на початку спуску до 30 градусів		з'ясуємося, дійшли до краю льодовика, розв'язались, далі по осипу
		Нижче льодовика, д.р. Джалин- Тер	На злитті долин				10:45	11:30	0:45		Осипний схил		
		На злитті долин	Вище моренного озера				13:00	13:45	0:45		Осипний схил		16:10-18:30 розвідка підходу до перевала
29.07.2019	9	Вище моренного озера	Початок морени	7,00	790	360	7:16	7:44	0:28	6:58	Осип	безхмарн о	по середньоблочній морені

		Початок морени	Під перевальним злетом				8:05	8:30	0:25		Початок льодовика		в зв'язках по закритому льодовику
		Під перевальним злетом	Перевал Київських Політехніків				9:10	13:00	3:50		Сніжно-льодовий схил до 40 градусів		9:10 - готова станція, почали вішати першу мотузку, 10:20 друга, 10:38 третя, 11:14 четверта, 11:55 пята, 12:50 -останній піднявся
		Перевал Київських Політехніків	Вихід на льодовикову морену				14:40	14:58	0:18		Осипний схил		спуск по мілкому осипу з невеликими скальними виступами
		Вихід на льодовикову морену	Середина льодовикової морени				15:10	15:36	0:26		Льодовикові морени		по середньоблочній морені
		Середина льодовикової морени	Початок підйому в долину перевалу				15:50	16:36	0:46				
		Початок підйому в долину перевалу	Середня частина льодовика				16:50	17:35	0:45				
30.07.2019	10	Середня частина льодовика	Під перевальним злетом	4,10	250	190	7:10	7:50	0:40	5:56	Льодовик	безоблачно	підходимо в зв'язках під перевал по закритому льодовику
		Під перевальним злетом	Перевал				7:55	12:15	4:20		Сніжно-льодовий схил до 40 градусів		7:55 перша снігова станція, 8:34 - друга льодова, 9:30 третя снігова станція, в зв'язках 300м, 10:34 працює четверта снігова станція, 10:50 пята льодова, 11:20 шоста льодова, 12:05 піднявся останній учасник, 12:15 на перевалі

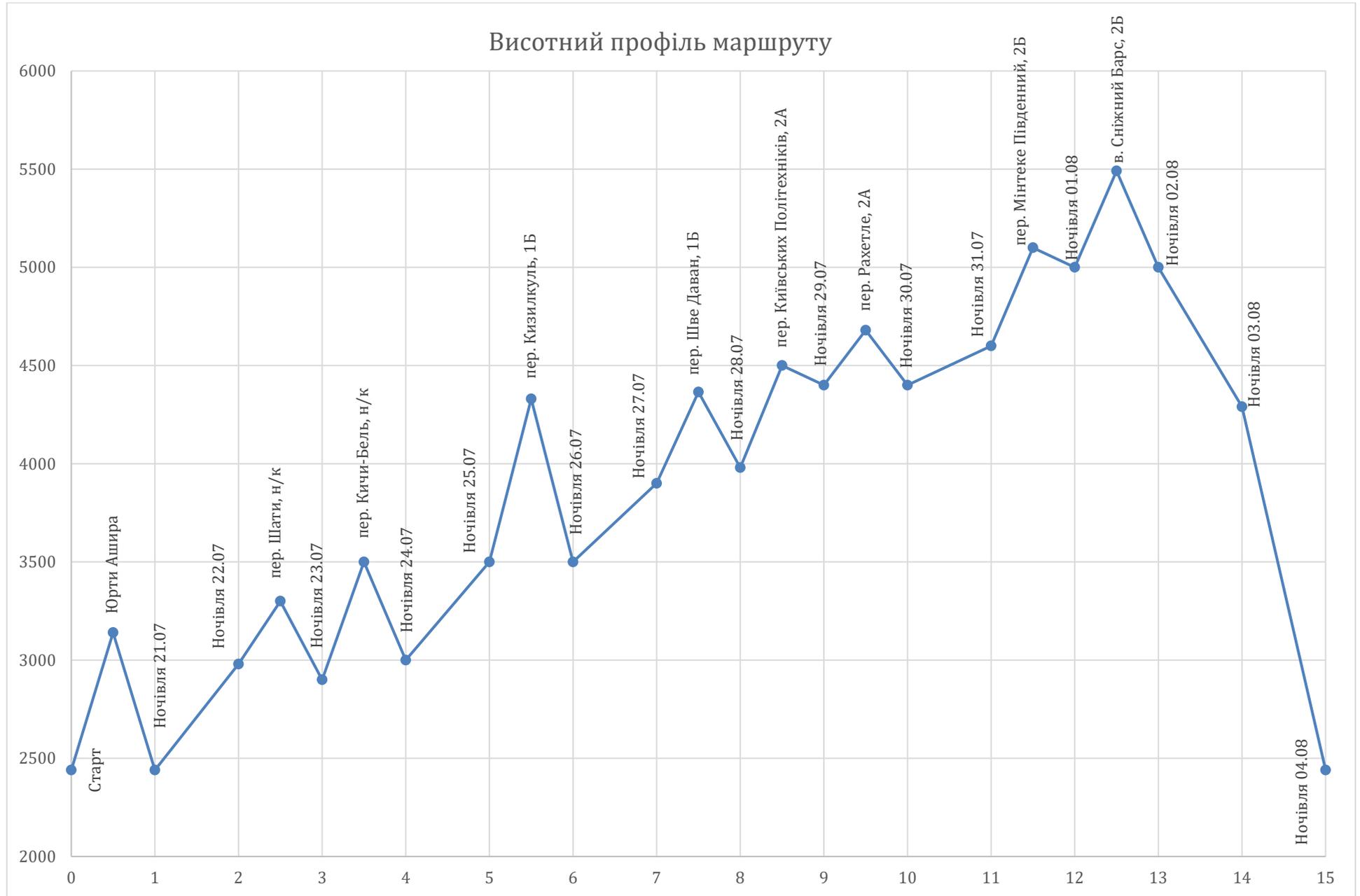
		Перевал	Льодовикова морена				13:24	14:05	0:41		Осипний схил, морена		за 10 хв спускаємося по дрібному осипу "фанському ліфту"
		Льодовикова морена	Льодовикове озеро				14:15	14:30	0:15		Морена		по льодовику вкритому середньоблочною мореною
31.07.2019	11	Льодовикове озеро	Початок підйому в долину перевалу	3,90	300	140	7:50	8:30	0:40	1:25	Осипний схил	Невеликий сніг, хмарно	
		Початок підйому в долину перевалу	Кінець бокової морени				8:45	9:30	0:45		Осипний схил	з виходом сніг закінчився	в 9:50 вийшли на розвідку на льодовик в зв'язках, о 10:45 повернулись. після обіду небо затягнуло, сипе мало-мало крупт
01.08.2019	12	Кінець бокової морени	Середина льодовика	4,20	460	150	5:14	5:37	0:23	4:56		безхмарно	
		Середина льодовика	Початок підйому				5:37	6:00	0:23				під підйомом
		Початок підйому	Сідловина перевалу Мін-Теке Південний				6:10	10:00	3:50				біля осипної ділянки
		Сідловина перевалу Мін-Теке Південний	Льодовик, навпроти ребра				10:15	10:35	0:20				8:20 готова друга, верхня станція, 10:00 на перевалі
02.08.2019	13	Льодовик, навпроти ребра	Під 1 скельним поясом	4,00	510	510	6:45	8:25	1:40	12:55	Закритий льодовик, до 20 градусів		8:25 перша льодова станція, під скальним поясом, 14:40 на вершині
		Під 1 скельним поясом	Вершина Сніжний Барс				8:25	14:40	6:15		Виходи скель до 60 градусів, сніжно-льодовий схил		

		Вершина Сніжний Барс	Льодовик, навпроти ребра				15:00	20:00	5:00			
03.08.2019	14	Льодовик, навпроти ребра	На повороті льодовика	12,00	200	850	10:10	10:55	0:45	4:55	Льодовик	перемінна хмарність
		На повороті льодовика	Моренні вали на спуску				11:25	12:10	0:45		Осипний схил	
		Моренні вали на спуску	Спуск до бічного валу льодовика				12:25	13:10	0:45		Осипний схил	
		Спуск до бічного валу льодовика	1 км від повороту в долину				13:25	13:50	0:25			на обіді був невеликий снігодощ
		1 км від повороту в долину	Перед бродом				15:20	16:10	0:50		Рівне, річкове плато	
		Перед бродом	Над прижимом річки				16:20	17:05	0:45		Грунтова стежка	хмари, короткий сніг
		Над прижимом річки	Озеро на перевалі				17:20	18:00	0:40		Моренні вали	
04.08.2019	15	Озеро на перевалі	Вище скельних виступів	18,00	120	1970	10:00	10:45	0:45	7:00		рідкісні хмари
		Вище скельних виступів	Над прижимом річки				10:55	11:25	0:30			
		Над прижимом річки	Нижче прижиму				11:45	12:00	0:15			зустріли Ашира

		Нижче прижиму	Коші Ашира				11:20	14:00	2:40				
		Коші Ашира	с. Шибє				17:00	19:50	2:50				

Загальна 141,80 8450 7710

3.2 Висотний профіль маршруту

3.3 Технічний опис проходження маршруту

19.07.2019

Десь о 4 ранку прилетіли в аеропорт міста Алмати. В обміннику поміняли гроші, доречі тут курс не дуже відрізнявся ніж у місті. Біля виходу знайшли двох таксистів, що погодились відвезти нас на автовокзал, звідки вже йдуть автобуси, через кордон Киргизстана та Казахстану. Таксист подзвонив знайомому і він погодився відвезти нас в аеропорт Бішкек, під час перевантаження рюкзаків, знову нас очікував цікавий діалог з водієм (Кожного разу коли вантажимо наплічники на даховий багажник машини, водій виносить тонку, стару поворозку і пропонує нею закріпити наші 30 кілограмові рюкзаки, так було і в Кутаїсі, Тбілісі та і Алмати не виняток), після якого ми надійно закріпили наш вантаж на даху основною мотузкою (Фото 3).

Отже, 6 годині ми виїхали з міста Алмати (люблю міста, з аеропорту якого видно гори), в напрямку пропускного пункту Кордай. Дорога пролягала через безкрайній, пустельний степ, дуже незвичний нашому оку. Через 3,5 години ми були біля кордону, необхідно було забрати усі речі, та пішки пройти усі перевірки. Прикордонники нормально розуміють російську мову, тому з спілкуванням проблем не було. Після проходження мосту на киргизську сторону потрапили в невелику чергу і після проходження усіх формальностей, завантажились назад у наш бусик.

Фото 3. Наші мотузки міцніші

До аеропорту Манас, міста Бішкек дістались ще за 1,5 години, на окружній дорозі столиці були корки. Тут у повній мірі відчули незвичність південного клімату. Дуже велика температура повітря разом з вологістю та пекучим сонцем загнала нас в термінал аеропорту, але до відльоту по черзі встигли пообідати місцевими стравами в кафе.

Переліт Бішкек – Ош пройшов без пригод, хіба що довелось перепаковуватись трошки через обмеження по вазі багажу, яку, доречі, перевіряли (Фото 4).

В Оші ми згадали, що все таки це Азія і почали активно торгуватись за ціну з місцевими таксистами, які мали нас підвезти до нашого хостелу. Домовились з водієм 107 маршрутки (аеропорт це її кінцева) і він з радістю зняв табличку маршруту і транспортував нас до хостелу, орієнтовно о 18.30. Ввечері прогулялись по площі біля величезного лєніна, зазирнули на Фрунзенський ринок, купили східних продуктів та солодощів, завтра в гори.

Фото 4. В аеропорту «Манас», Бішкек

20.07.2019

Виїхали з міста Ош о 7.15, по дорозі , на виїзді з міста зупиняємось на заправці, купуємо бензин, який нам заливають прямо у пляшки, тут же пакуємо їх міцно в пакети та скотч.

Рекомендуємо обирати великі заправки (там менше шансів отримати погане паливо) та міцно і надійно пакувати пляшки з бензином. По дорозі долаємо перевал Талдик (3600 метрів), де зупинившись милуємось краєвидами (Фото 5).

Орієнтовно о 11.30 Дістались до села Шиве, наш водій питає у місцевих жителів, де можна зупинитись туристам, усі одразу направляють до Ашира, усі групи туристів зупинялись саме у нього.

Нас зустрічають гостинно, селять, решту дня проводимо у спілкуванні з господарем та у підготовці до завтрашнього виходу.

Фото 5. Група на перевалі Талдик

День 1, 21.07.2019

Після ночівлі на відкритій веранді Ашира, нам відкрився чудовий краєвид на Заалайський хребеті над ним яскраво світився кінчик вершини Киз-Курган. Сьогодні нам необхідно прогулятись на акліматизацію до висоти 3100 та занести закидку на друге та третє коло. Логіка закидок та акліматизаційних кіл була така. У верхів'ях річки Кизил-Куль, в юртах Аширах залишити закидку на другу і третю частину. Після проходження першого акліматизаційного кола через н/к перевали Шати та Кичи-Бель, ми планували занести закидку третьої

частини на перевал Кизил-Куль, одночасно акліматизувавшись на висоті 4300 метрів.

Отже дві закидки та технічне спорядження ми завантажили на два віслючка, Ашир поїхав на коні (Фото 6). Дорога проходила по правому березі долини річки Кизил-Куль. Верхи цієї долини активно використовуються місцевими жителями для випасу худоби, в юртах робиться місцевий сир курут. Як потім ми дізналися, ця дорога прохідна для в'ючних тварин аж до перевалу Кизил-Куль і далі по долині Кизил-Суу (Фото 7).

Так як це був перший день подорожі в новому кліматі та висоті, вирішили не поспішати, робили переходи по 30 хвилин (Фото 8). З 2 години 50 хвилин дійшли до юрт Ашира (GPS т.1), що знаходяться вище злиття річок Ташкаров та Тер-Аша. Дуже жарко, сонячно ще й нова висота – обід провели довгий (3 години), пофотографувались з місцевими дівчатами, спробували свіжий сир (Фото 9).

О 15.00 вирушили назад до села Шибе. По дорозі зустрічались багато місцевих жителів, що піднімались у верх долини в юрти, усі дуже привітні, намагаються познайомитись та дізнатись звідки ми. З дві з половиною години спустились в село, завтра виходимо з легкими наплічниками на перше акліматизаційне кільце.

Фото 6. Сімейна фотографія

Фото 7. Заносимо закидку в долині річки Шиве

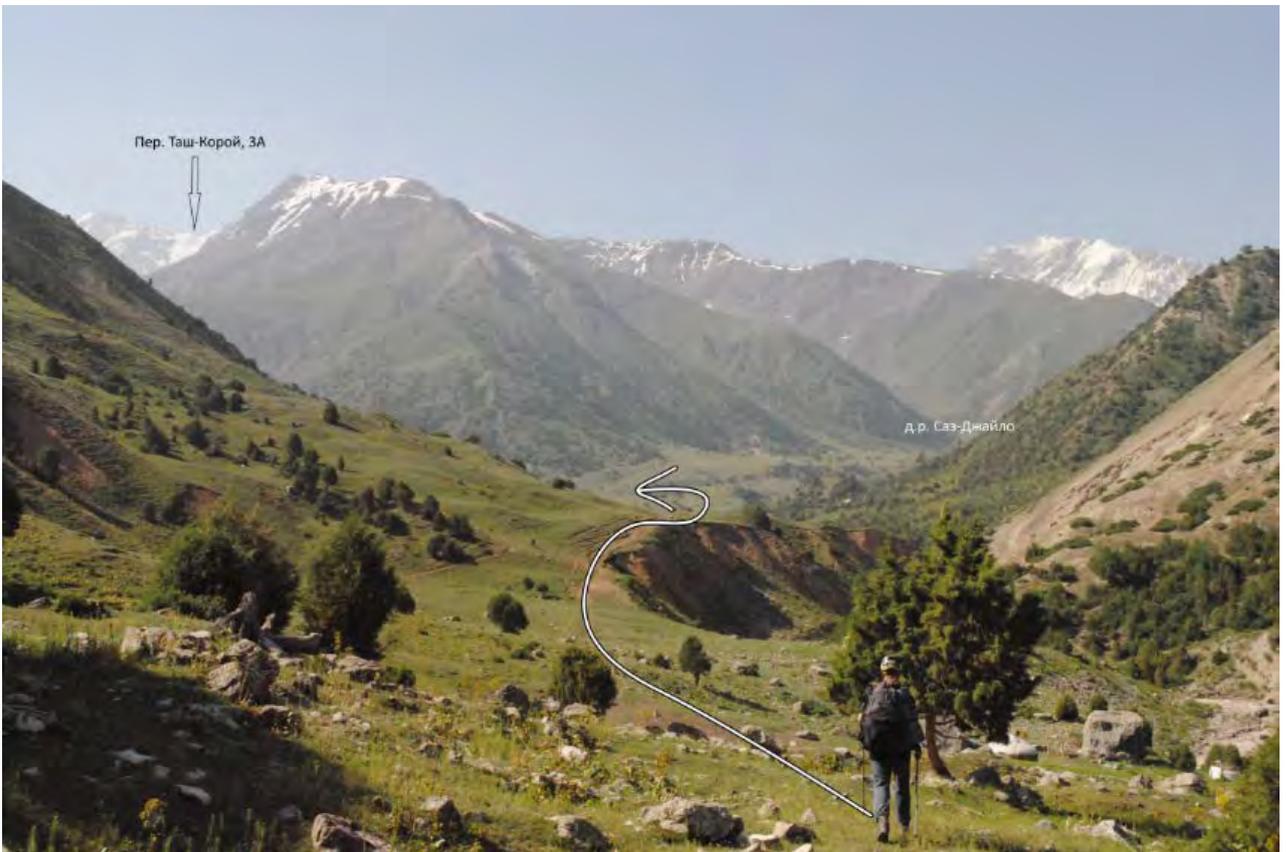

Фото 8. По долині річки Шиве

Фото 9. Далі видно підйом до перевалу Кизилкуль

День 2, 22.07.2019

Встали сьогодні рано, поснідали. Попрощались з господарями та о 7 годині вийшли на маршрут. Сьогодні у планах пройти велику відстань з гарним набором висоти. Одразу в селі є міст через річку Шивее на лівий берег (Фото 10), далі по дорозі рухаємось до лівого берегу річки Кизил-Суу. Ми спустились до самої води та пішли по дорозі вздовж річки (краще не спускатись до води а йти по дорозі що вище) (Фото 11). Назустріч нам їхало безліч місцевих жителів – зараз йде заготівля сіна на зиму(Фото 12). За 2 години 16 хвилин дійшли до д.р. Бутау-Уденчі, витоки якої беруть початок від перевалу Шати (Фото 13).

В цій долині знаходиться багато юрт місцевих жителів. В юртах, як правило живуть жінки та діти, а чоловіки або внизу, в селах, або випасають худобу. Нас запросили до юрти, винесли каймак (сметана), айран (кисле молоко), чай та лаваш. Місцеві жителі дуже гостинні, тому коли бачать путника, до того ж немісцевого, одразу кличуть за стіл та пригощають. В нас був стратегічний запас шоколаду, яким ми віддячували місцевих – діти були в захваті від наших солодоців. Після юрт закінчується дорога та далі починається стежка в каньйоні. Далі

місце для обіду не буде, тому вирішили зупинитись на березі річки на початку стежки. Так як ми ще не звикли до місцевої погоди, пересуватись, та взагалі перебувати на сонці дуже важко. Вирішили зробити сіесту, щоб перечекати жаркі години. Навколо дерева були, але вони усі були в колючих заростях, тому тінь було знайти важко. Відпочивали з 11 до 16, іншим групам також рекомендуємо робити відпочинок в обідній час, особливо на початку маршруту.

Після відпочинку вийшли на стежку на почали рух по каньйону річки. Стежка звивиста, крута, постійно переходить з одного берега на інший, закінчується широкою, зеленою долиною, де місцеві випасають худобу (GPS т.3). Присутнє джерело питної води (GPS т.2). Від місця обіду йшли 80 хвилин. Завтра перевал Шати, відріг якого видно з місця ночівлі.

Фото 10. Рух від села Шиве в д.р. Кизил-Суу

Фото 11. Долина річки Кизил-Суу

Фото 12. Характер шляху по долині річки Кизил-Суу

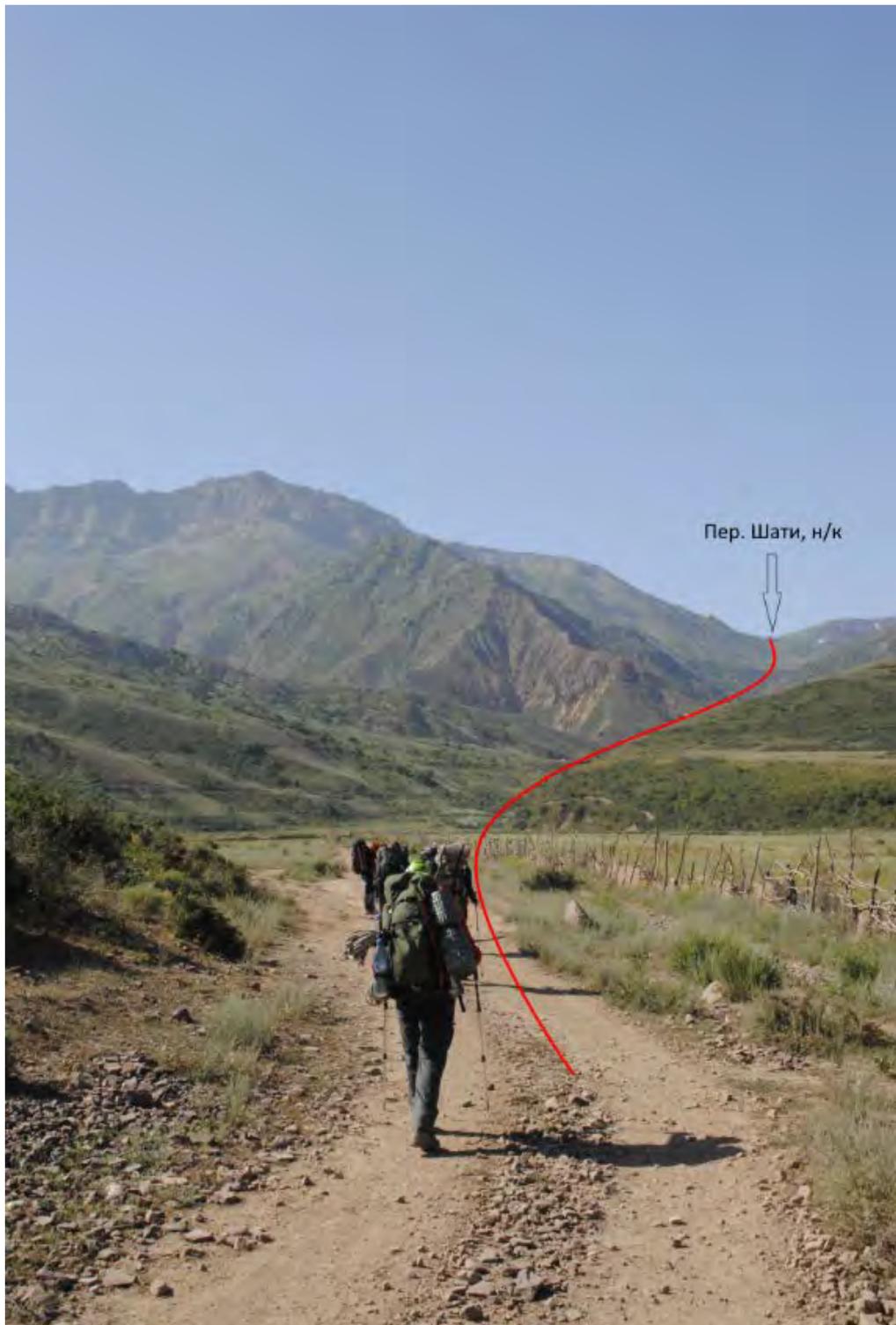

Фото 13. Рухаємось по д.р. Бутау-Уденчі

День 3, 23.07.2019

Сьогодні встали рано, щоб не потрапити в жаркі години та максимально пройти до сієсти (Фото 14, 15). Вийшли о 6.48, піднялись на відріг та по стежці пастухів вийшли на перевал Шати о 7.36 (Фото 16), (GPS т.4). Звідси нам відкрився краєвид на Заалайський хребет та вершину Киз-Курган. Північно-східне ребро нас вразило, саме по

ньому ми плануємо підніматись на вершину. Пів години помилувавшись краєвидами почали спуск по стежці в д.р. Кель-Дук (Фото 17, 18). Одразу ж згори було видно міст через річку (Фото 19) (GPS т.5). Ми не мали впевненості, що мости через річки будуть, тому взяли системи та одну мотузку для можливого броду з перилами. Спустившись до мосту переконались, що спорядження не дарма взяли з собою: міст був частково зруйнований, тому навели перила, та пройшли з супроводженням на самостраховкою до перил. Перший пройшов по мосту з страховкою та супроводженням та закріпив перила на дереві (Фото 20, 21). На стартовій стороні перила закріпили на камені.

Після броду почали підйом в напрямку перевалу Кичи-Бель, доречі, це місцеві назви та вони використовуються мешканцями. Через 25 хвилин після переправи через річку біля стежки знайшли джерело мінералізованої води, що витікала з гроту в схилі, нарзан був дуже мінералізований, тому багато не пили (GPS т.6). Ще через 15 хвилин вийшли на зелені галявини (останнє більш менш рівне місце перед перевалом), де і стали на ночівлю (GPS т.7). Розклали багаття, поруч вода. На бівуак стали об 11.35. Ввечері нас турбували корови, що спустились з пасовищ вище. Довелось активно побігати та порозмахувати палицями, щоб прогнати корів нижче .

Фото 14. Підйом на перевал Шати

Фото 15. Підйом по д.р. Бутау-Уденчі, показано місце біваку

Фото 16. На перевалі Шати. Добре видно вершину Кизкурган

Фото 17. Спуск з перевалу Шати

Фото 18. Подальший шлях руху до перевалу Кичи-Бель

Фото 19. Зруйнований міст в д.р. Кель-Дук

Фото 20. Перший долає зруйнований міст

Фото 21. Рух з самостраховкою до перил

День 4, 24.07.2019

Вийшли о 7.05 на маршрут, перед нами був підйом по трав'яному схилу, іноді по стежці крутизною до 15 градусів (Фото 22). За 1 годину 24 хвилини піднялись на перевал Кичи-Бель (Фото 25) (GPS т.8), по дорозі, на підйомі бачили сліди великого та малого ведмедя, місцеві підтвердили, що вони тут є.

Вже на перевалі знову гарно роздивились ребро підйом на вершину Киз-Курган – звідси воно виглядало доволі перспективним (Фото 23). Перевал Саз все ще не було видно за відрогами. Одразу на перевалі є багато нір байбаків, які охоче позують перед туристами.

Вже з перевалу було видно міст через річку Саз-Джайало (Фото 24, 26) (GPS т.9), він знаходиться трошки вище по течії від місця спуску з перевалу. Перейшовши міст на правий берег річки продовжили рух по стежці. На шляху зустрічалося багато юрт, біля якої ми традиційно пообідали з місцевими. Жінки винесли біле покривало, постелили на траву та пригощали молочними продуктами, чаєм, хлібом, ми пригощали шоколадом та солодощами. Насправді в сільських магазинах все можна купити, але з гірських долин до магазинів далеко, тому наші гостинці сприймалися з задоволенням. Біля юрт є джерело питної води (GPS т.10).

На правий берег річки Кизил-Куль перейшли по мосту та зупинились на бівуак біля джерела (на місці де раніше були встановлені юрти). До юрт Ашира не дійшли 20 хвилин. На бівуак стали о 13.00 (Фото 27).

Фото 22. Підйом на перевал Кичи-Бель

Фото 23. Панорама Заалайського хребта

Фото 24. Рух спуску з перевалу Кичи-Бель

Фото 25. Характер підйому на перевал Кичи-Бель

Фото 26. Міст через річку Саз-Джайло

Фото 27. «Памірський» бівуак

День 5, 25.07.2019

Сьогодні плануємо забрати закидку в кошах Ашира і завтра плануємо частину їжі занести за перевал Кизилкуль. Вийшли на маршрут о 8.00 і за 20 хвилин доходимо до кошів Ашира по стежці (Фото 28) . Забираємо закидку та розкидуємо продукти між рюкзаками, з собою беремо системи, льодоруби, решту спорядження залишаємо в кошах, воно нам знадобиться на основній частині маршруту.

Від кошів вийшли о 10.15 по д.р. Ташкаров, по лівому березі річки, о 11.36 дійшли до початку моренного валу долини, висота 3500 метрів (Фото 30) (GPS т.11). Після постановки шатра половину групи наздогнала висота і жарке сонце, зробили відпочинок на декілька годин. Коли більша частина групи спала, знизу з долини до нас під'їхав загін озброєних прикордонників на конях. Командир дуже чемно та гарно з нами розмовляв, перевірів документи та пропуски в прикордонну зону. Карту нашого маршруту не наважився показувати, тому пояснив, що ми тут поруч погуляємо, на кодон не будемо виходити (насправді ні). Після нетривалої розмови прикордонники поїхали вгору по долині. А ми зібрались сходити радіально та подивитись подальший шлях на завтра, до того ж необхідно було розходитись на новій висоті. Набрали приблизно 100 метрів на моренний вал, побачили шлях на завтра (Фото 29) і повернулись до табору.

Фото 28. Шлях руху та місце бівуаку в д.р. Ташкаров

Фото 29. Завтра ми підемо туди

Фото 30. Маршрут руху в долині річки Ташкаров

День 6, 26.07.2019

Технічний опис перевалу Кизилкуль, 1А, 4330 метри

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія		
						сезон	зима	міжсезоння
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Памір, Киргизстан	Заалайський хребет	Д.р. Кизилсу – д.р. Ташкаров	Кизилкуль	4330	39.350815, 72.012559	1А		

1. Загальний час проходження: **6:13**.
2. Затрачено часу на підйом: **3:35**, перепад висот **910 м**.
3. Затрачено часу на спуск: **2:38**, перепад висот **910 м**.
4. Рухались з самостраховкою: **0:00** з одночасною страховкою: **0:00**.
5. Рухались з попереминою страховкою: **0:00**, з перильною страховкою: **0:00**.
6. Організовано пунктів страховки: **0**.

7. Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град;				кількість організованих пунктів страховки
						само страховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Обхід каньйону по лівому борту	0:25	400	До 30	20	Осипний схил					

8. При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:
  - групове: -
  - індивідуальне: **льодоруби, каски**
9. Рекомендовані місця для ночівлі: **Д.р. Кизилсу, д.р. Ташкаров, озеро на сідловинах**
10. перевал пройдено: **26.07.2019**.
11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: **сонячно, +30С, опади відсутні**.
12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: **відсутні**.
13. Потенційна небезпека та засоби безпеки: **осипний схил, рух у касках з самостраховкою**.
14. Керівник походу **Завадський Костянтин Олегович**.
15. Маршрутна книжка **№ 15/2019**

Сьогодні очікується важкий день, буде нова висота та більше 10 кілометрів шляху. Тому на вихід зібрались о 5.22. З собою продукти та бензин на закидку, утеплення, льодоруби, каски, кішки. Після підйому на моренний вал продовжили по лівому березі річки (Фото 31) аж до невеликого каньйону утвореного скельними виступами на правому березі та сніжником льодовика, крутим моренним валом на лівому. Вибрали шлях вздовж крутого моренного валу на лівому березі (Фото 32). Пізніше, на зворотньому шляху знайшли стежку над скельними виступами по правому березі річки, рекомендуємо йти там. Після проходження першої частини невеликого каньйону вирішили перейти на правий берег річки, частково по каміннях, частково вбрід. Далі продовжили рух по долині, яка круто повертала на північний схід (Фото 33). На протилежному схилі побачили стежку, яка піднімалась через вал морени в сторону долини перевалу Кизилкуль. В описах до перевалу, попередні групи рухались саме на північний схід (Фото 34), тому на стежку не звернули увагу, а дарма. На хибну сідловину з озером вийшли о 9.00, висота 4330 метрів гарно відчувається (Фото 36) (GPS т.12). На хибній сідловині знаходиться озеро, частково вкрите льодом. Перевал Кизилкуль, як такий не має чітко вираженої сідловини, це велике моренне поле і пошук турів може бути ускладненим через цю плутанину. На хибній сідловині в турі знайшли записку групи ТСК «Вестра», керівник Ніконов, саме позвіті цієї групи ми проходили перевал. Записка, яку зняла ця група, датується 1979 роком.

Істинний, на нашу думку, тур знаходиться посередині морени, приблизно на рівні початку льодовика, що спадає з перевалу Хрест Кизил-Куль (GPS т.14).

Спустившись з хибної сідловини вирішили зробити обід, в той час, частина групи спустилась до моренного озера да закопала закидку в камінні, присипавши її червоним перцем від любителів поласувати чужими продуктами (Фото 35) (GPS т.13). Для вірного орієнтування наступних груп дану частину маршруту показано окремо (Фото 37).

З обіду вийшли о 12 годині, вже гарно припікає сонце, і дається визнаки висота, але вже потрошку звикаємо. Від місця обіду і до табору доходимо за 2 години 40 хвилин ЧХЧ, обходячи каньйон по правому березі над скельними виступами. Надзвичайно втомлені, повернулись в табір о 15.35. Завтра спускаємось до юрт Ашира та починаємо основну частину маршруту.

Фото 31. Маршрут руху в д.р. Ташкаров

Фото 32. Заходимо в каньйон річки Ташкаров

Фото 33. Долина Ташкаров повертає на північний схід

Фото 34. Шлях до хибної сідловини Кизилкуль

Фото 35. Спускаємось від хибної сідловини Кизилкуль до місця закидки

Фото 36. Група на хибній сідловині перевалу Кизилкуль

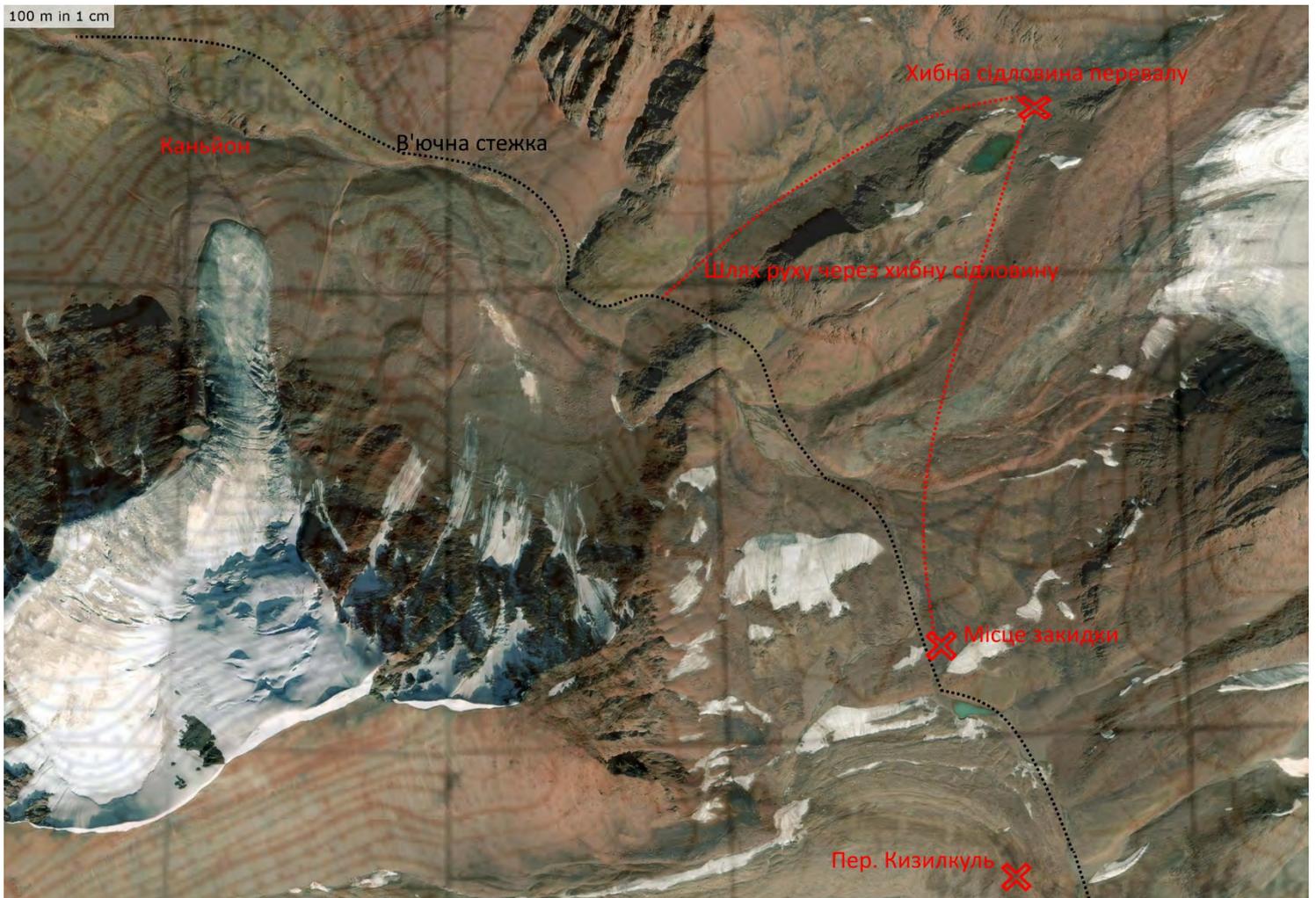

Фото 37. Проблема перевалу Кизилкуль

День 7, 27.07.2019

Виходимо о 7.00 та за один перехід підходимо до юрт Ашира, там перепакуємось та починаємо підніматись в д.р Тер-Аша, в цій долині також є декілька юрт з мешканцями, які ми проходимо повз. За два переходи, 98 хвилин, проходимо половину долини (Фото 38). Ще через перехід робимо обід та привал на сіесту, подальшого шляху по долині не видно. Після відпочинку проходимо ще перехід та зупиняємось на зелених стоянках перед початком морени до перевалу Шве-даван. Шукаємо місце ближче до початку морени, але такого не знаходиться тому зупиняємось на бівуак.

Фото 38. Шлях руху в долині Тер-Аша

День 8. 28.07.2019

Технічний опис перевалу Шве-Даван, 1Б, 4340 метри

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія		
						сезон	зима	міжсезоння
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Памір, Киргизстан	Заалайський хребет	Д.р. Тер-Аша – д.р. Джалин-Тер	Шве-Даван	4365	39.389980, 72.016549	1Б		

1. Загальний час проходження: **3:46**.
2. Затрачено часу на підйом: **2:11** , перепад висот **670** м.
3. Затрачено часу на спуск: **1:35** , перепад висот **550** м.
4. Рухались з самостраховкою: **1:21** з одночасною страховкою: **0:50**.
5. Рухались з поперемінною страховкою: **0:00** , з перильною страховкою: **0:00**.
6. Організовано пунктів страховки: **0** .

7. Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град;				кількість організованих пунктів страховки
						самоостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Осипний схил на підйом	2:11	1200	До 30	670	Осипний схил	1200, до 30				
Закритий льодовик	0:50	1800	До 30	550	Закритий льодовик, 1р.с.		1800, до 30			

8. При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:

- групове: **мотузки**
- індивідуальне: **льодоруби, каски, системи**

9. Рекомендовані місця для ночівлі: **Д.р. Тер-Аша, д.р. Джалин-Тер**

10. Перевал пройдено: **28.07.2019.**

11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: **хмарно, +25С, зранку дощ.**

12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: **відсутні.**

13. Потенційна небезпека та засоби безпеки: **осипний схил, рух у касках з самоостраховкою, рух у зв'язках по закритому льодовику.**

14. Керівник походу **Завадський Костянтин Олегович.**

15. Маршрутна книжка **№ 15/2019**

О 6 годині виходимо на маршрут в бік початку морени, спочатку рухаємось по жолобу утвореному мореною та бортом долини, далі виходимо на льодовикову морену та бачимо перед собою схил підйому, ЧХЧ 50 хвилин (Фото 39). Починаємо підйом по осипному схилу, місцями до 30 градусів, є виходи скель, по яких зручно підійматись групою (Фото 40-42). Через годину підйому робимо привал, за один перехід не встигли вийти, дуже рухливий схил, та необхідно постійно обходити скельні виступи. На підйомі рухаємось в касках з льодорубами (Фото 44). Ще через 15 хвилин виходимо на перевальне сидло, в турі знаходимо записку групи під керівництвом Овчинникова І.В., що здійснювала похід 6 к.с (Фото 43). Одразу ж перевального сидла починається закритий льодовик, тому зв'язуємось та одягаємо кішки, далі йдемо у зв'язках. На перевалі були о 8.45. Далі спускаємось

спочатку з зв'язках по закритому льодовику (перша частина спуску з перевалу сніжний схил, крутизною до 35 градусів) (Фото 45), а далі по льодовиковій морені до місця стікання долин Джалин-Тер. Обійшовши відріг, що розділяє долини перевалів Шве-Даван та Спортивний, починаємо підйом в сторону перевалу, що нам завтра необхідно пройти завтра. Від місця злиття долин до моренного озера йдемо 45 хвилин та на березі встановлюємо шатер. Шлях майбутнього підйому частково проглядається, але вже видно, що обрана частина схилу закрута, тому обираємо лівішу частину схилу (по напрямку руху), вона виглядає простішою та присутні виходи скель, за якими можна влаштувати станції. На місці ночівлі біли о 13.45. В розвідку підходів до перевалу вийшла частина групи, пофотографували схили та визначились з майбутнім шляхом руху.

Фото 39. Шлях руху до перевалу Шве-Даван

Фото 40. Перевал Спортивний з підйому на перевал Шве-Даван

Фото 41. Перевал Білий з підйому на перевал Шве-Даван

Фото 42. Характер підйому на перевал Шве-Даван

Фото 43. Група на перевалі Шве-Даван

Фото 44. Шлях руху від місця біваку на перевал Шве-Даван

Фото 45. Спуск по закритому льодовику з перевалу Шве-Даван в д.р. Джалин-Тер

День 9. 29.07.2019

Технічний опис перевалу Київських Політехніків, 2А, 4500 метрів

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія		
						сезон	зима	міжсезоння
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Памір, Киргизстан	Заалайський хребет	Д.р. Кизил-Таш – д.р. Джалин-Тер	Київських Політехніків	4500	39.37739, 72.05801	2А		

1. Загальний час проходження: **5:01**.
2. Затрачено часу на підйом: **4:43** , перепад висот **790** м.
3. Затрачено часу на спуск: **0:18** , перепад висот **360** м.
4. Рухались з самостраховкою: **0:18** з одночасною страховкою: **0:25**.
5. Рухались з поперемінною страховкою: **0:00** , з перильною страховкою: **3:50**.
6. Організовано пунктів страховки: **5** .

7. Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град;				кількість організованих пунктів страховки
						самоостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Закритий льодовик	0:25	600	До 20	50	Льодовик, 2р.с.		600, до 30			
Перевальний злет	3:50	250	До 40	150	Сніжно-льодовий схил, складність PD				250, до 40	5
Осипний схил	0:18	500	До 30	250	Осипний схил	500, до 30				

8. При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:

- групове: **мотузки, сніжно-льодове, відтяжки**

- індивідуальне: **льодоруби, каски, системи**

9. Рекомендовані місця для ночівлі: **Д.р. Кизил-Таш, д.р. Джалин-Тер**

10. Перевал пройдено: **29.07.2019.**

11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: **сонячно, +25С, без опадів.**

12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: **відсутні.**

13. Потенційна небезпека та засоби безпеки: **осипний схил, рух у касках з самоостраховкою, рух у зв'язках по закритому льодовику.**

14. Керівник походу **Завадський Костянтин Олегович.**

15. Маршрутна книжка **№ 15/2019**

На маршрут виходимо о 7.16, рухаємось по морені до початку льодовика (Фото 46, 48), де одягаємо кішки та зв'язуємось, крутизна льодовика збільшується до 30 градусів. О 9.00 підходимо під виходи скель та починаємо організовувати першу станцію. Крутизна схилу до 40 градусів, під снігом докопуємось до льоду. О 9.10 почали вішати першу мотузку, другу станцію зробили о 10.20 (Фото 49), намагаємось йти по діагоналі по схилу, від першого падають сніжні грудки на групу. О 10.38 організована 3 станція (Фото 50), лідери постійно змінюються, для тренування учасників. Четверта станція організована об 11.14, постійно передаємо спорядження до перших учасників, щоб не сповільнювати групу. Остання станція організована об 11.55, останній учасник завершив роботу о 12.50. Час проходження групи 3 години 50 хвили, приблизно по годині на мотузку. Одна зі станцій була на сніжних

точках, всі інші на льодових. Перша станція на скельному виступі. Загальна складність підйому PD, льодовик 2 рівня складності (Фото 47).

Після останньої станції виходимо по сніжнику на перевальну сідловину, на якій будуємо великий тур та за правом першопроходців, називаємо перевал «Київських Політехніків» (Фото 51, 53) (GPS т.15), 7 з 8 учасників групи навчались та навчаються в Київському Політехнічному Інституті. Пишемо записку, обідаємо, милуємось краєвидами. Півтори години проводимо на новій висоті та спускаємось по південному осипному схилу в льодовикову долину р. Кизил-Таш. Осип приємна т.зв «фанський ліфт», вгору я б по ній не йшов (Фото 54).

Далі майже дві години ЧХЧ йдемо по льодовикових моренах до долини перевалу Ортоарик, обходячи льодовикове озеро (Фото 55). На льодовику бачимо чудернацькі кам'яні породи, схожі на шлак від спалювання вугілля на ТЕЦ. Піднявшись в долину перевалу зупинились на рівні запасного варіанту обходу перевалу Оротарик (GPS т.16). Підійшовши ближче до перевалу переконаємось, що Ортоарик за останні роки дуже витанув та в нижній частині збільшились виходи скель, до того ж по скелях доволі часто пробивають каменепади та обвали льоду (Фото 56, 57). Через завищену складність та небезпечність, вирішуємо скористатись запасним варіантом обходу перевалу, через безіменну сідловину, яку вирішуємо назвати «50-річчя висадки людини на Місяць», пізніше довідаємось, що цей перевал вже пройдено та названо по іншому. В будь якому разі йдемо перевал в режимі першопроходження, в зв'язку з відсутністю інформації.

Фото 46. Розвідка перевалу Київських Політехників

Фото 47. Схема проходження перевалу Київських політехників, 2А

Фото 48. Шлях по закритому льодовику, №262

Фото 49. Перша мотузка

Фото 50. Друга мотузка, вид на станцію R2

Фото 51. Панорама з перевалу Київських Політехників на південь

Фото 52. Перевал Спортивний, східна сторона

Фото 53. Група на перевалі Київських Політехніків

Фото 54. Спуск по осипному схилу на льодовик Західний Кизилташ

Фото 55. Рух по льодовику Західний Кизилташ

День 10 30.07.2019

Технічний опис перевалу Рахетле (50-річчя висадки людини на Місяць), 2А, 4680 метрів

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія		
						сезон	зима	міжсезоння
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Памір, Киргизстан	Заалайський хребет	Д.р. Кизил-Таш – д.р. Мінг-Теке	Рахетле	4680	39.3521, 72.08565	2А		

1. Загальний час проходження: **5:41**.
2. Затрачено часу на підйом: **5:00** , перепад висот **250** м.
3. Затрачено часу на спуск: **0:41** , перепад висот **190** м.
4. Рухались з самостраховкою: **0:41** з одночасною страховкою: **0:40**.
5. Рухались з попереминою страховкою: **0:00** , з перильною страховкою: **4:00**.
6. Організовано пунктів страховки: **6** .

7. Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град;				кількість організованих пунктів страховки
						самоостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Закритий льодовик	0:40	600	До 20	80	Льодовик, 2р.с.		600, до 30			
Перевальний злет	4:20	400	До 70	170	Сніжно-льодовий схил, складність PD-/AD-				400, до 70	6
Осипний схил	0:41	500	До 30	250	Осипний схил	500, до 30				

8. При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:

- групове: **мотузки, сніжно-льодове, відтяжки**
- індивідуальне: **льодоруби, каски, системи**

9. Рекомендовані місця для ночівлі: **Д.р. Кизил-Таш, льод Зах. Кизилташ**

10. Перевал пройдено: **30.07.2019.**

11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: **сонячно, +30С, без опадів.**

12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: **відсутні.**

13. Потенційна небезпека та засоби безпеки: **осипний схил, рух у касках з самоостраховкою, рух у зв'язках по закритому льодовику.**

14. Керівник походу **Завадський Костянтин Олегович.**

15. Маршрутна книжка **№ 15/2019**

О 7.10 починаємо рух через льодовик у зв'язках, у напрямку правого борту. Через 40 хвилин підходимо до початку перевального злету у зв'язках (Фото 58). Далі організуємо станцію та прокладаємо мотузку через невеликий бергшрунд в напрямку часткового виположування, складність PD- (Фото 59). Нижню станцію організуємо на снігу о 7.55, другу станцію на льоду встановлюємо о 8.34, крутизна схилу до 40 градусів. До виположення ще одна мотузка на 30 метрів, складність PD- (Фото 60). Після виположення перед нами встає льодова стінка з одним можливим варіантом обходу, до якого проходимо 300 метрів у зв'язках. Перед мотузкою у льодопаді організуємо станцію на снігу о 10.34. Перший учасник проходить в льодопаді з двома льодорубами по льодовій стінці, крутизною до 70 градусів та довжиною 12 метрів, складність AD- (Фото 61). Після цього організували ще одну мотузку по льодовому схилу до 30 градусів до

значного виположування перед перевальною сідловиною, складність PD-. О 12.15 група в повному складі вийшла на сідловину (Фото 62) (GPS т.17). На сідловині знайшли тур та дізнались, що цей перевал вже було пройдено іншими двома групами, зняли записку групи туристів міста Москва, під керівництвом Савостіна Іллі, 2017 року. перевал називається «Рахетле», хоча наша назва нам подобається більше. Далі з перевалу спускаємось по «фанському ліфту» на морену льодовика (Фото 63) і рухаємось вниз по долині в сторону льодовикового озера (Фото 64), де і зупиняємось через 56 хвилин ЧХЧ від перевальної сідловини. Перемось, купаємось, відпочиваємо (GPS т.18).

Фото 56. перевал Ортоарик

Фото 57. Перевал Ортоарик з перевалу Рахетле

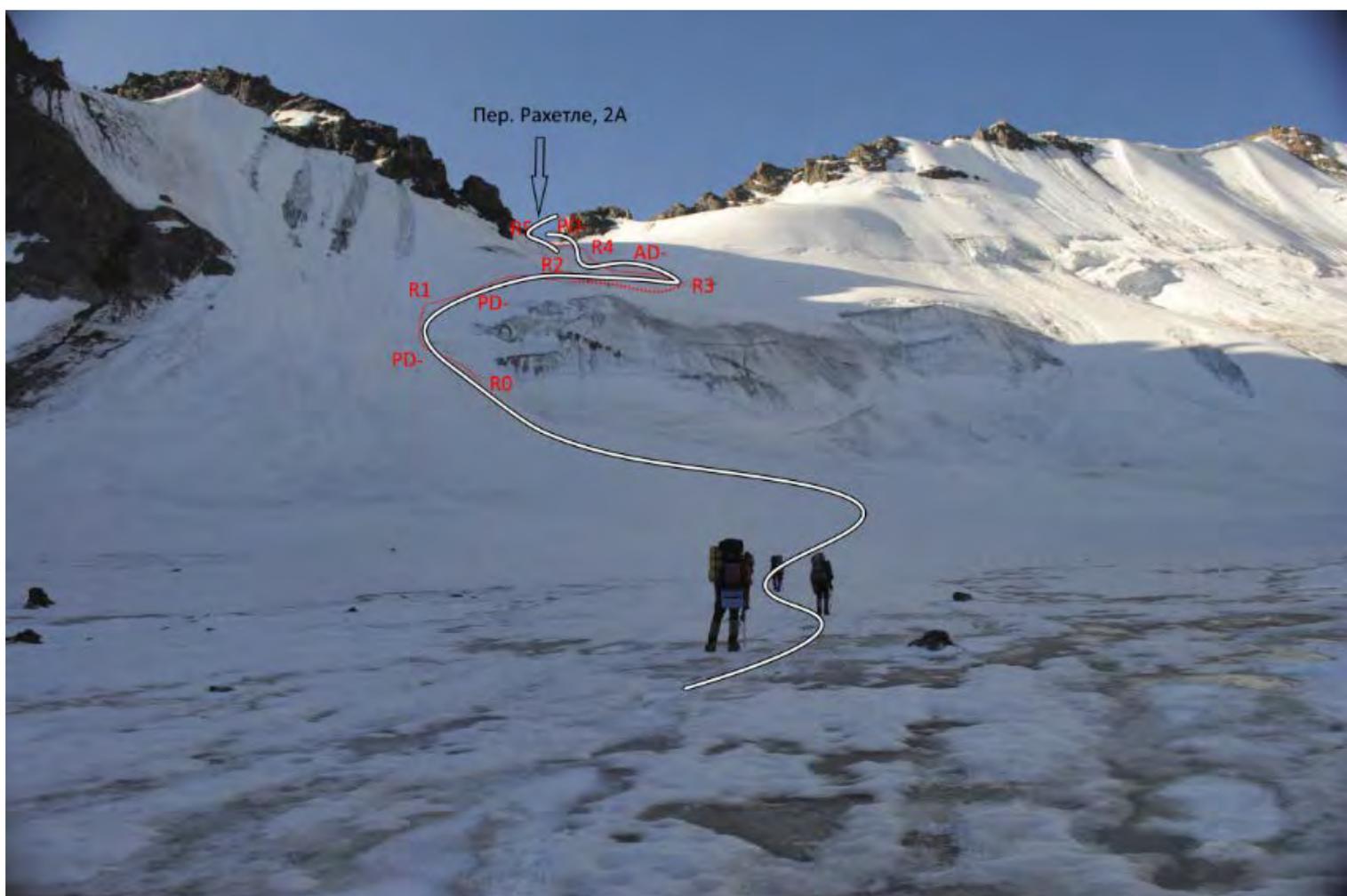

Фото 58. Схема проходження перевалу Рахетле, 2А

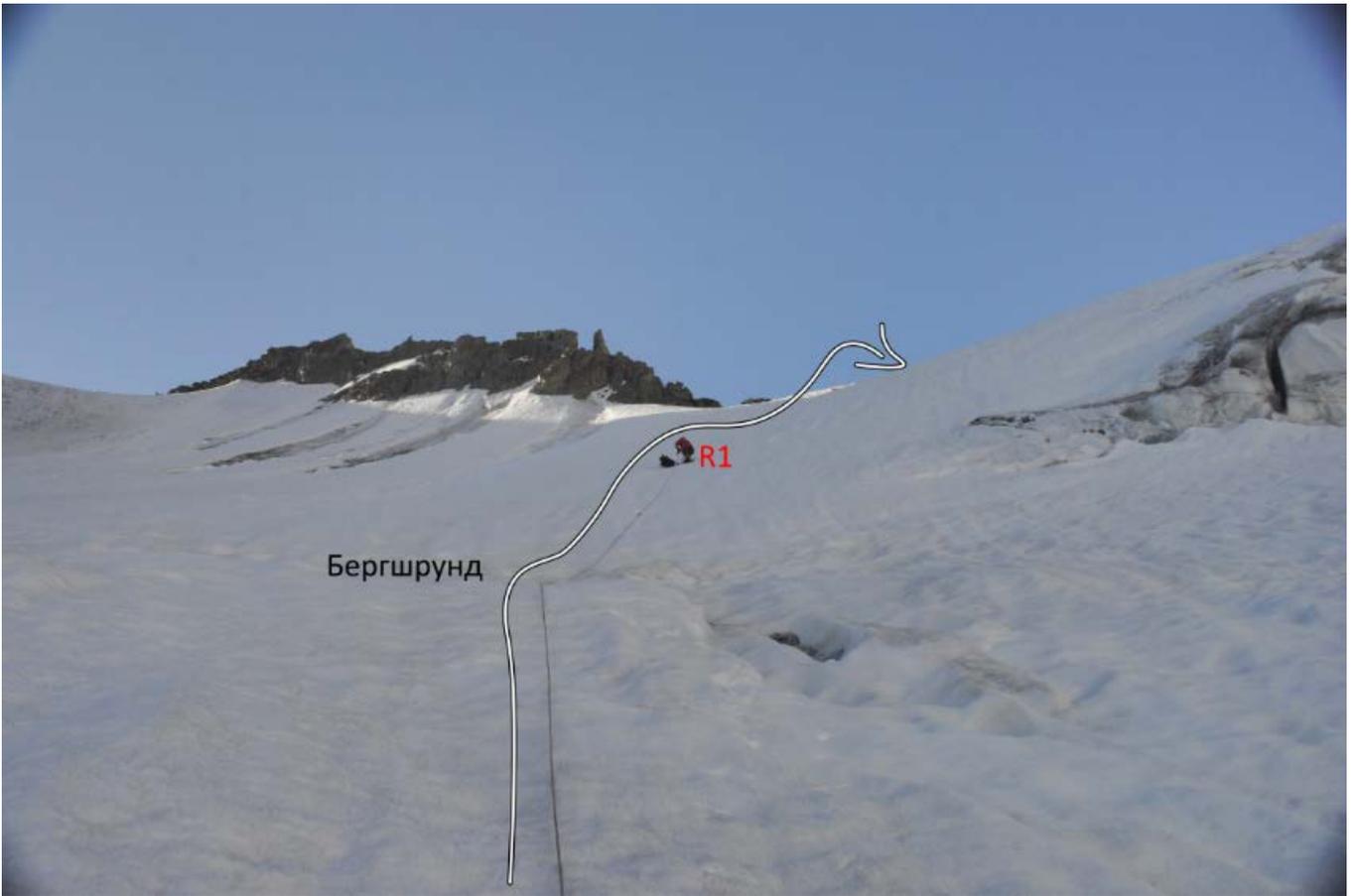

Фото 59. Проходження першої мотузки

Фото 60. Панорама льодовика Західний Кизилташ

Фото 61. Третя мотузка, найскладніша ділянка підйому на перевал Рахетле

Фото 62. Група на перевалі Рахетле

Фото 63. Західний схил перевалу Рахетле

Фото 64. Озера на льодовику №256

День 11, 31.07.2019

О 7.50 виходимо на маршрут в напрямку перевалу Мінтеке Південний. Сьогодні день має бути нескладним, в планах підійти під перевал та зробити розвідку підходів, та можливості проходження (Фото 66, 67). Під час виходу з стоянки починається сніг, потім дощ, одягаємо дощозахист. Проходимо 4 кілометра до місця наступної стоянки на бічній морені льодовика. Тут залишаємо речі (GPS т.19), з собою беремо мотузки та виходимо на закритий льодовик у зв'язках в сторону перевалу для розвідки підходів під перевальний злет (Фото 65). Пройшовши 500-600 метрів, перші учасники починають провалюватись в тріщини, вирішуємо повертатись на місце ночівлі, шлях підйому обрано (Фото 68, 69).

Фото 65. Шлях руху до льодовика №255

Фото 66. Панорама на південний схід від озер льодовика №256

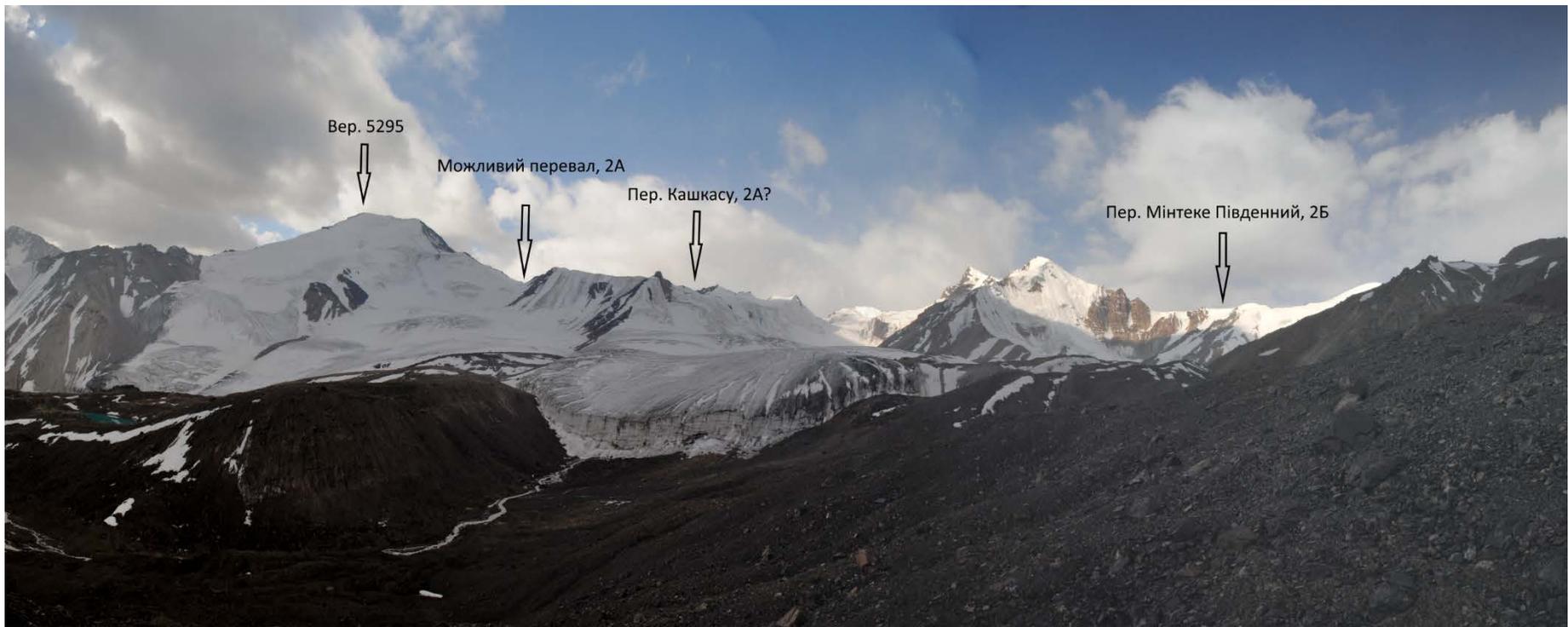

Фото 67. Панорама на південний схід, льодовика №255

Фото 68. Шлях руху на перевал Мінтеке Південний

Фото 69. Льодовик №255 та перевал Мінтеке Південний

День 12, 01.08.2020

Технічний опис перевалу Мінтеке Південний 2Б, 5100 метрів

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія		
						сезон	зима	міжсезоння
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Памір, Киргизстан	Заалайський хребет	Д.р. Кизилсу – д.р. Мінг-Теке	Мінтеке Південний	5100	39.32753, 72.07525	2Б		

1. Загальний час проходження: **4:56**.
2. Затрачено часу на підйом: **4:36** , перепад висот **460** м.
3. Затрачено часу на спуск: **0:20** , перепад висот **150** м.
4. Рухались з самостраховкою: **0:45** з одночасною страховкою: **2:01**.
5. Рухались з попереминою страховкою: **0:00** , з перильною страховкою: **2:00**.
6. Організовано пунктів страховки: **2** .
7. **Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:**

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град;				кількість організованих пунктів страховки
						само страховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Закритий льодовик ,сніжний схил	2:46	1500	До 25	400	Льодовик, 2р.с.	500 до 25	1000, до 20			
Перевальний злет	2:00	100	До 70	50	Сніжно-льодовий схил, складність PD/AD-				100, до 70	2
Закритий льодовик	0:20	1000	До 30	100	Льодовик, 2р.с.		1000, до 30			

8. При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:
  - групове: **мотузки, сніжно-льодове, відтяжки**
  - індивідуальне: **льодоруби, каски, системи**
9. Рекомендовані місця для ночівлі: **Д.р. Кизилсу, д.р. Мінг-Теке, сідловина**
10. перевал пройдено:**01.08.2019**.
11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: **сонячно, +30С, без опадів**.
12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: **відсутні**.
13. Потенційна небезпека та засоби безпеки: **рух у касках з самостраховкою, рух у зв'язках по закритому льодовику**.

14. Керівник походу **Завадський Костянтин Олегович**.

15. Маршрутна книжка **№ 15/2019**

Прокинулись сьогодні дуже рано, необхідно пройти якомога раніше перешкоду, так як можуть бути сніжно-льодові карнизи на перевалі. Вийшли о 5.14, одразу зв'язавшись на закритому льодовику. Спочатку пішли по своїх вчорашніх слідах, а далі тримали правіше. Розриви льодовика обходили вище зліва, на схилах дуже багато слідів лавин, до того ж навіть вночі було чутно падіння каменів. Обійшовши льодовик, вийшли на сніжний винос з перевалу, який через 300 метрів звужується, видно залишки лавин (Фото 70). Цей винос та звуження є лавинонебезпечним, тут збираються усі сніжні та льодові обвали з карнизів. Ми проходили перешкоду в серпні і було видно, що до цього часу майже усі карнизи обсипались, залишилися тільки льодові стінки перед виходом на плато. Після кулуару вийшли під перевальний злет, що являє собою сніжний схил, довжиною до 60 метрів, крутизна, до 45 градусів (складність PD), та льодова стінка, висотою до 10 метрів з крутизною до 70 градусів (складність AD-), в якій ми знайшли безпечний прохід через льодову поличку (Фото 71, 72). На схилі було організовано льодову станцію, перший пішов з набором спорядження, без наплічника, з двома льодорубами. Мотузка 50 метрів закінчувалась якраз під льодовою стінкою і поруч безпечних місць для організації станції не було виявлено. Вирішили доростити мотузку та випустити першого аж на перевальне плато. Був знайдений простіший шлях проходження льодової стінки через похилу поличку, утворену бергшрудом льодовика. На перевальному плато була організована станція на двох льодобурах (GPS т.20). Перший учасник спускався та за своїм рюкзаком на попередню станцію.

Перевальна записка знаходилась на виході скель на плато. Перед нами у всій красі показала вершина Сніжний Барс, яку ми планували пройти завтра. Від початку підйому по лавинному виносу до перевалу група витратила 3 години 50 хвилин (Фото 73). Нова висота відчувається усіма учасниками команди, гаряче сонце починає напикати нам каски (Фото 74). Далі рухаємось у зв'язках по закритому льодовику в сторону д.р. Кизил-Суу, тримаючись правого борту. По центру льодовика та по лівому борту присутні тріщини. На бівуак зупиняємось на морені льодовика навпроти північного ребра вершини Сніжний Барс (GPS т.21). Встановлюємо шатер, активно працюємо. З

12 годин починає нещадно припікати сонце тому ховаємось в шатер до настання прохолоди, готуємо спорядження до завтрашнього виходу.

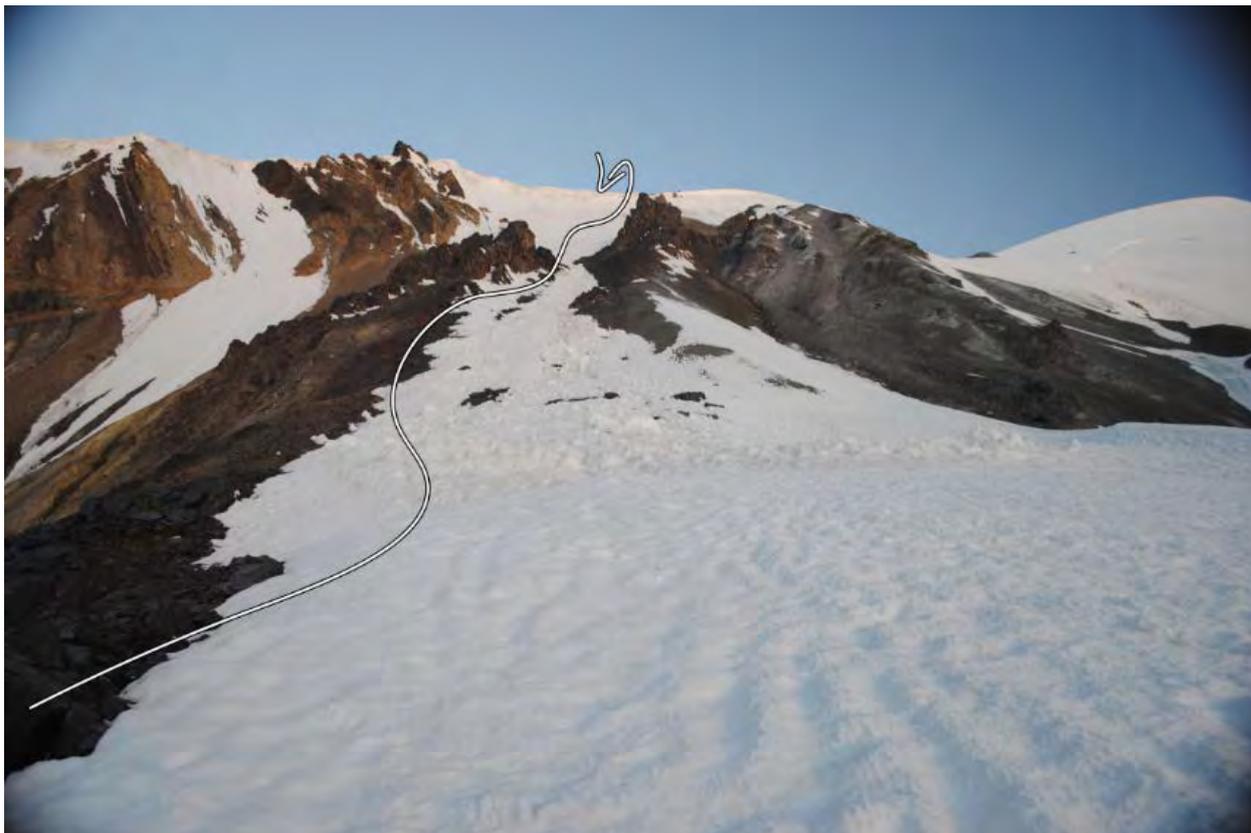

Фото 70. Сніжний кулуар перед перевальним злетом

Фото 71. Схема проходження перевалу Мінтеке Південний, 2Б

Фото 72. Перший перед ключовою ділянкою

Фото 73. Рух групи по льодовику №255

Фото 74. Група на перевалі Мінтеке Південний, на фоні вершина Сніжний Барс

День 13, 02.08.2020

Технічний опис вершини Сніжний Барс 2Б, 5491 метри

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія		
						сезон	зима	міжсезоння
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Памір, Киргизстан	Заалайський хребет		Сніжний Барс	5491	39.31325, 72.07579	2Б		

1. Загальний час проходження: **12:55**.
2. Затрачено часу на підйом: **7:55** , перепад висот **510 м**.
3. Затрачено часу на спуск: **5:00** , перепад висот **510 м**.
4. Рухались з самостраховкою: **1:00** з одночасною страховкою: **3:00**.
5. Рухались з попереминою страховкою: **0:00** , з перильною страховкою: **8:55**.
6. Організовано пунктів страховки: **13**

7. Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	характер рельєфу	характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град;				кількість організованих пунктів страховки
						самоостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Закритий льодовик, сніжний схил	1:40	1300	До 30	280	Льодовик, 2р.с.		1300, до 30			
Підйом	6:15	400	До 70	230	Комбінований схил, складність PD-/AD	200, до 30			200, до 70	8
Спуск	3:30	400	До 70		Комбінований схил, складність PD-/AD	200, до 30			200, до 70	5
Закритий льодовик	1:30	1300	До 30		Льодовик, 2р.с.		1300, до 30			

8. При проходженні перевалу необхідне наступне спеціальне спорядження:

- групове: **мотузки, льодобури, крюки, закладні, відтяжки**
- індивідуальне: **льодоруби, каски, системи**

9. Рекомендовані місця для ночівлі: **Д.р. Кизилсу, льод. №158**

10. Вершину пройдено: **02.08.2019.**

11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: **сонячно, +30С, на спуску гроза, сніг.**

12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: **відсутні.**

13. Потенційна небезпека та засоби безпеки: **рух у касках з самостраховкою, рух у зв'язках по закритому льодовику.**

14. Керівник походу **Завадський Костянтин Олегович.**

15. Маршрутна книжка **№ 15/2019**

Виходимо на маршрут о 6:45, з собою беремо комплект технічного спорядження, їжу, аптечку, засоби зв'язку, особисте утеплення. В зв'язках рухаємось по закритому льодовику обходячи підморожені за ніч тріщини (Фото 75). Схил крутизною до 25 градусів, є декілька льодових бугрів, з крутизною до 30 градусів та висотою до 20 метрів, проходимо з одночасною страховкою (Фото 76). О 8.25 організували першу станцію десь за 30 метрів до першого скельного поясу. Тут крутизна схилу збільшується, тому переходимо на перильну

страховку (Фото 77). Перший скельний пояс проходимо через сніжну полицку, яка розділяє пояс. Перший учасник організовує точки страховки на льоду та скелях (Фото 78). Друга станція розташовується на верхівці скельного поясу, полицці.

Друга мотузка проходить по сніжному схилу вертикально по лінії падіння води і виводить на скельне сідло від якого починається другий пояс скель, друга станція на скельному відколі, тут є декілька розхідних мотузок від попередніх груп. При проходженні другого поясу скель перший учасник встановлює точки на скелях та льоду. Крутизна другого поясу до 60 градусів, довжиною до 30 метрів (Фото 79). Третя станція знаходиться на 10 метрів вище 2 поясу скель, організована на льодових точках (Фото 80).

Далі проходимо 100 метрів та починається сніжно-льодовий схил, крутизною до 45 градусів довжиною до 40 метрів, лід крихкий, на ньому організовуємо станцію та провішуємо третю мотузку. Ще один схил крутизною до 45 градусів, провішуємо п'яту мотузку (Фото 81).

Після цього бачимо передвершинний гребінь (Фото 82). Навколо багато снігу, йдемо в сторону вершини без зв'язок, але побачивши закриту тріщину, вирішуємо завісити ще одну мотузку, до якої пристраховувались карабіном, крутизна схилу до 30 градусів. Виходимо на вершину, що являє собою розсип каміння, в турі знаходимо записку Пурікова А.В., їх група зняла записку першопроходців, тобто ми були третьою групою на Сніжному Барсі (GPS т.22) (Фото 83-86).

Вершину починає затягувати туманом, вдалині чутно грім, тому швидко фотографуємось та починаємо спуск вниз. При проходженні двох льодових мотузок сипле сніг, накриває туман. Останній учасник спускається з нижньою страховкою.

При спуску з другого поясу скель, останній учасник спускається на трьох петлях Абалакова. При здьоргуванні останньої мотузки через перший пояс скель, карабін заклинює між скелями та камінням (необхідно мотузки зв'язувати дубовим вузлом, а не зкріплювати карабіном).

Після здьоргу мотузок влаштуємо пізній обід та готуємось до руху по закритому льодовику до місця табору (Фото 87). Зв'язались, пройшовши льодові бугри вийшли майже на виположування льодовика.

Зв'язка попереду Женя Смоков та Максим Кащаров проходять тріщину, Женя перестрибнув, після нього Максим, під час стрибка

зачіпляється і падає. Чуємо неприємну команду «Кров», зв'язка Завадський, Солопенко і Маліновська якомога швидше піходять до потерпілого. В цей час Женя розірвав штанину Максу, який після того оперативно перетиснув ногу вище рани (що знаходилась на бедрі, вище коліна). Починаємо надавати медичну допомогу, рана глибока, довжиною до 6 см. Починаємо зв'язок з страховою та рятувальниками з Аксай Тревел. Була надана оперативна та правильна домедична допомога: спочатку кровотеча була зупинена «турнікетом», рана промита хлоргексидином потім була використана кровоспинна пов'язка т.зв. «ізраїльський бандаж», накладена пов'язка, потерпілий отримав антибіотики та знеболююче в таблетках. Правильність надання домедичної допомоги призвела до швидкого загоєння рани та відсутності будь яких запальних процесів.

Потерпілий був повністю розвантажений, та спираючись на учасника дійшов до місця табору. Там була здійснена перев'язка та стягнення поранення пластирем, порція антибіотиків.

В цей час постійно тривав зв'язок зі страховою, Києвом та рятувальниками. Після усіх розмов було зрозуміло, що з даної ситуації команда буде виходити самостійно, в цьому районі треба розраховувати тільки на свої сили та допомогу місцевих жителів. Було вирішено передчасно завершувати маршрут та спускатись в сторону Шиве, з надією додзвонитись до Ашира, щоб він забрав нас на віслюках (Фото 88). Довгий день закінчувався неспокійно.

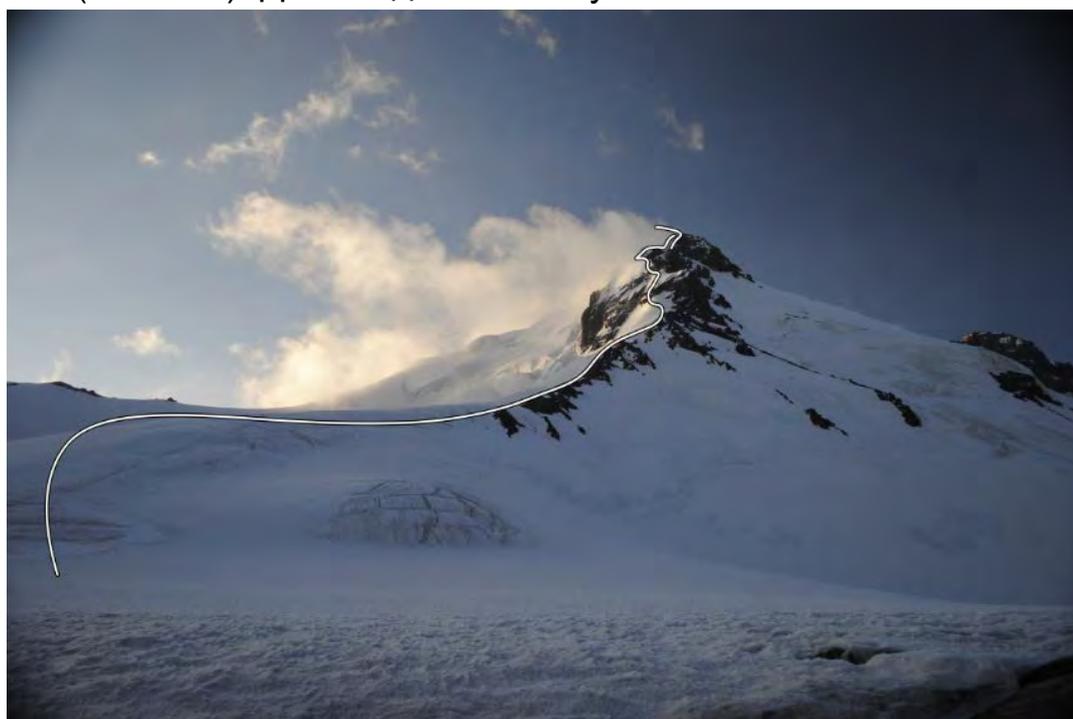

Фото 75. Шлях підйому на вершину Сніжний Барс

Фото 76. Підхід по льодовику №158 під перші скелі

Фото 77. Перший учасник підходить під скелі

Фото 78. Перший учасник проходить скельну ділянку

Фото 79. Проходження другого скельного поясу

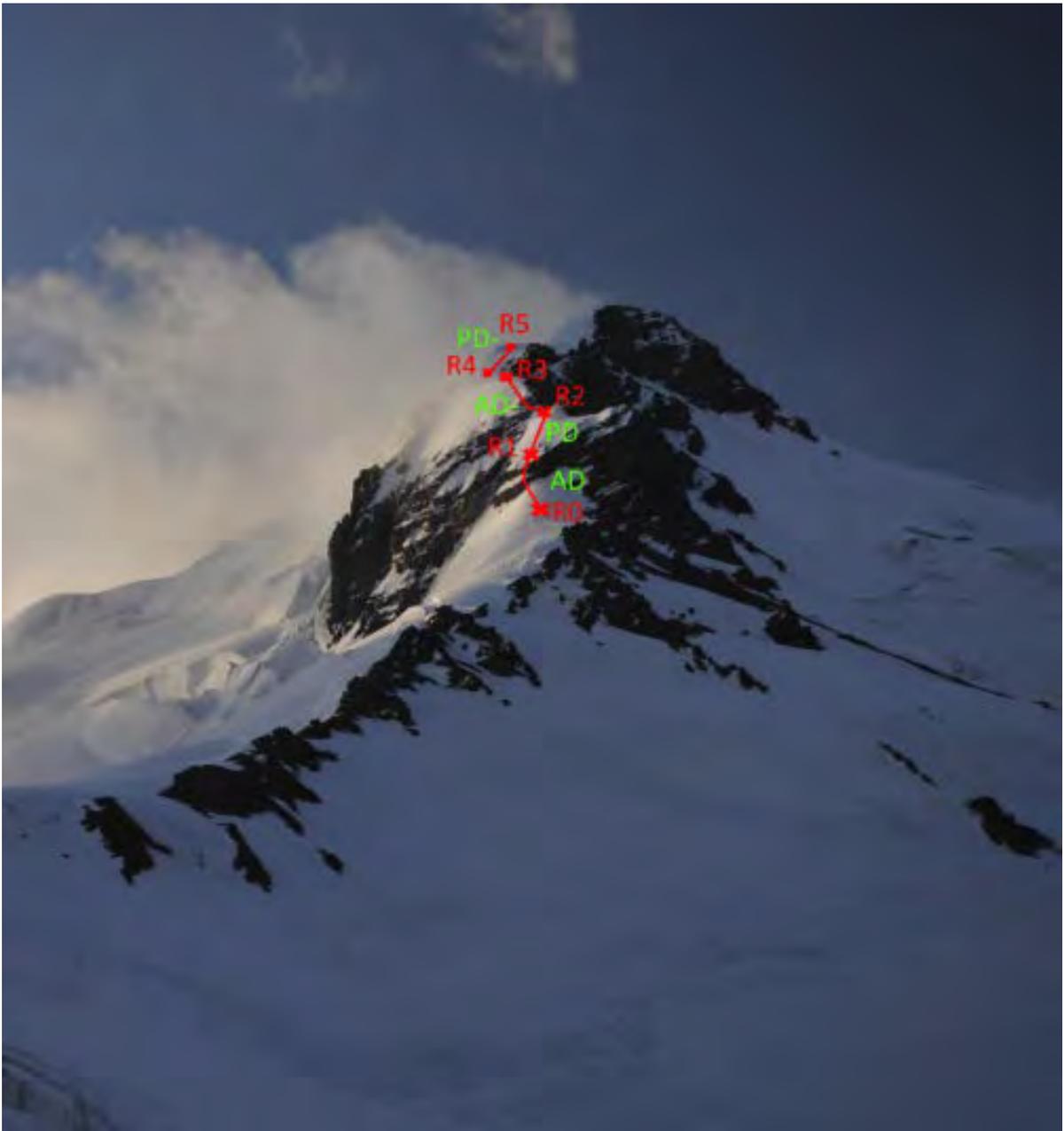

Фото 80. Схема проходження вершини Сніжний Барс, 2Б

Фото 81. Четверта мотузка підйому

Фото 82. Передвершинний злет

Фото 83. Панорама на північ з станції R1

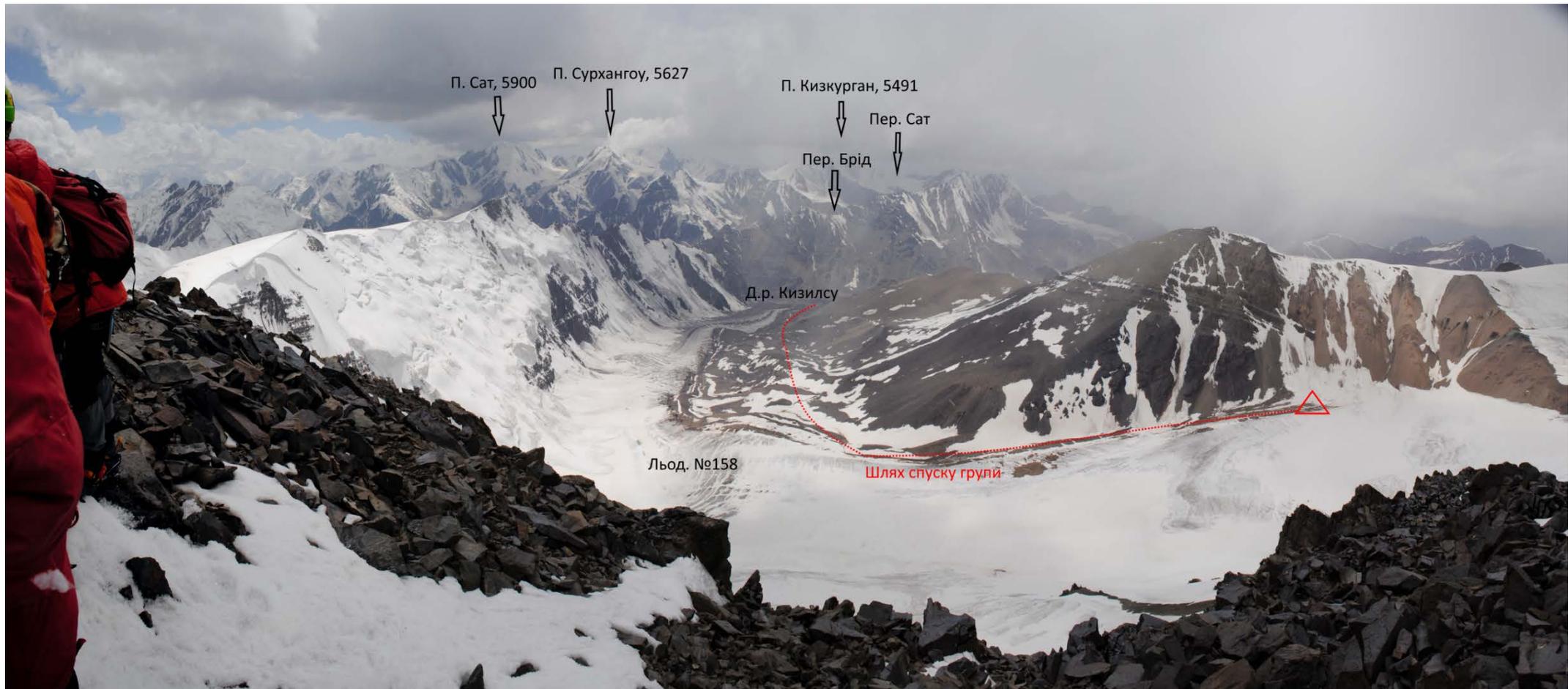

Фото 84. Панорама на захід з вершини

Фото 85. Панорама на північний-схід з вершини

Фото 86. Група на вершині Сніжний Барс

Фото 87. Спуск групи на льодовик №158

Фото 88. Рух подальшого спуску

День 14, 03.08.2020

Ввечері та з самого ранку не можемо додзвонитись до Ашира, тому вирішуємо відправити Смокова та Ольховика вниз за коником чи осликом, щоб швидше спустити Макса, їм треба спуститись до д.р. Кизил-Суу та піднятись на перевал Кизилкуль, після чого їх очікує спуск до юрт Ашира, чи аж до села Шиве. Хлопці беруть з собою рацію, погоджуємось зв'язуватись між собою кожну годину, орієнтуються по GPS навігатору.

Решта групи розвантажує Ольховика, Смокова і Кащاپова і допомагаючи та контролюючи стан потерпілого, йде слідом в повільнішому темпі. І гінці і група рухаються однією долиною річки та мають засоби навігації.

Гінці виходять о 8.50, решта групи збирає табір, розподіляє спорядження та починає спуск о 10.10 (Фото 89). За 2 години 40 хвилин ЧХЧ підходимо до повороту в д.р. Кизил-Суу (Фото 90), тут вирішуємо зробити обід, потерпілому замінюється пов'язка, підчас руху рана кровоточить. Перед нами височіє перевал Брід, ми колись сюди повернемося і обов'язково пройдемо його (Фото 91).

Виходимо у широку долину річки та починаємо плавний підйом на перевал Кизилкуль (Фото 92), бродимо дві притоки річки, постійно присутня стежка по якій місцеві жителі їздять на конях (Фото 93). Через 2 години 15 хвилин ЧХЧ після обіду виходимо до озера на перевалі (ближче до істинної сідловини), біля якого захована закидка. Тут вирішуємо стати на ночівлю, травмованому потрібен відпочинок та і останніх декілька годин немає зв'язку з передовою групою. Ввечері розбираємо закидку, багато продуктів та бензину залишаємо на великому камені, координати якого ми повідомили Аширу.

Фото 89. Рух по бічній морені льодовика №158

Фото 90. Спуск в долину Кизилсу

Фото 91. Перевал Брід, 1Б

Фото 92. Долина річки Кизилсу

Фото 93. Долина річки Кизилсу, фото на південь

День 15, 04.08.2020

О 10.00 виходимо з місця ночівлі, досі немає зв'язку з гінцями, сподіваємось, що вони вже йдуть нам на зустріч. Спускаючись з перевалу, пішли по стежці, якою користуються місцеві жителі, вона проходить значно нижче хибної сідловини перевалу. По ній ми спустились поруч з прижимами річки і вже нижче від нас побачили наших рятувальників, Ашира на коні та двох віслучків. Зустріч відбулась через 90 хвилин ЧХЧ. Далі продовжили спуск до юрт Ашира і в село Шиве.

Доречі, наші рятувальники розповіли, що вчора вони спустились аж у село і сьогодні зранку повернулись за нами. Від місця зустрічі до села дістались за 5 годин 30 хвилин.

А далі Була дорога в Ош, довгих 5 днів екскурсій по містах Киргизстана та Казахстану і літак нас посадив на рідну землю.

Фото 94. Передова група повертається верхи

Фото 95. Долина річки Ташкаров

Фото 96. Транспортування потерпілого

Фото 97. Спускаємось до юрт Ашира

Висновки та рекомендації після проходження маршруту

Групою бу пройдений цікавий маршрут в новому для нас районі, який відвідує небагато груп. Через НС не вдалось виконати усі заплановані цілі, але той досвід, що учасники отримали буде дуже корисним у подальших подорожах.

Район походу має багато різноманітних перешкод та зручний у логістиці. Треба зважати, що більшість перевалів та вершин знаходять на кордоні двох країн, а найвищий вузол на території іншої країни.

Акліматизація групи пройшла доволі плавно (навіть дуже плавно), на першому кільці ми пройшли декілька некатегорійних перевалів і почали звикати до висоти. Правильна акліматизація тут є запорукою успіху.

Складність пройдених перешкод зростала поступово, що дозволило групі звикнути до технічної роботи та поступово відтренувати техніки страховки, пересування на рель'єфі.

Щодо перешкод можна сказати наступне.

1. **Перевал Кизилкуль, 1А** є найнижчим та найпростішим перевалом (за винятком Терсагар) західної частини Заалайського хребта. Гарно підходить для акліматизаційних виходів та місць закидки. Технічна

складність низька, але місцезнаходження перевалу не є однозначним, в частині звітів зазначене різне розташування. Проходження перевалу дало нам можливість влаштувати закидку та отримати гарну акліматизацію вище 4000 метрів.

2. **Перевал Шве-Даван, 1Б** з'єднує долини річок Кизил-Куль та Тер-Аша та дозволяє зручно долати північний відріг Заалайського хребта. Нескладний, але зтяжний осипний схил та закритий льодовик гарно доповнюють один одного та є гарним полігоном для підготовки групи до складніших перешкод. У відрозі перевалу є декілька безіменних вершин вище 4500, які мають нескладний рельєф, та які можна використати для додаткової акліматизації.

3. **Перевал Київських Політехніків, 2А** з'єднує долини річок Кизил-Таш та Джалин-Тер і є зручним для переходу між двома долинами. Гарний сніжно-льодовий схил та зручність розташування робить перевал доволі безпечним та комфортним для проходження. Необхідно зважати на закритий льодовик з північної сторони перевалу та «живий» осипний схил з південної, по якому не дуже зручно йти на підйом. На перевалі група гарно потренувалась та отримала перший справжній технічний досвід в цьому поході.

4. **Перевал Рахетле (50-річчя висадки людини на Місяць), 2А** є гарним запасним варіантом перевалу Ортоарик, який за останні роки розтанув та осипнається. Взагалом перевал не є складним, але одна мотузка через льодову сходину вимагає гарної підготовки групи. Необхідно зважати на закриті тріщини та бергшрунди, які присутні на ділянці підйому, обов'язкові відповідні заходи страхівки. Перевал дав нам нову висоту для акліматизації, що ми відчули вже на наступній перешкоді.

5. **Перевал Мінтеке Південний, 2Б** знаходиться в Заалайському хребті на кордоні двох країн. На підходах до перевалу є закриті льодовики значної складності, особливо з східної сторони, присутня велика кількість закритих тріщин. Перед перевальним злетом розташований лавинний кулуар, в якому на початку літа накопичується багато лавинних виносів з карнизів, що висять на перевалі. В цьому місці необхідно ретельно слідкувати за станом снігового покриву та масами снігу, що нависають над кулуаром.

Складна ділянка перед виходом на перевальне плато являє собою льодову стінку висотою 10-15 метрів, якій можна знайти безпечний прохід на плато. Даний перевал знаходиться на висоті 5100 метрів та надає гарну акліматизацію групі.

6. **Вершина Сніжний Барс, 2Б** є ключовою перешкодою на маршруті, дозволяє групі повністю перевірити техніку пересування як на льодовому так і на скельному рельєфі. Необхідно звернути увагу на проходження скельних ділянок маршруту, які можуть чергуватись з льодовими. За наявності гарної особистої техніки кількість мотузок може бути зменшена до трьох.

Вершина є гарною оглядовою точкою району та рекомендується для відвідування як цікава родзинка маршруту.

Підготовка групи до походу тривала 8 місяців, за цей час ми встигли дізнатись багато одне про одного, відтренувати основні технічні моменти, перевірити спорядження на різноманітних виїздах. Підготовка була вдалою та показала гарні результати під час проходження маршруту походу.

Додатки

Аптечка та медичне забезпечення

Під час підготовки до походу група пройшла курси надання домедичної допомоги від організації Мальтійська служба допомоги. Практичні заняття проводив В'ячеслав Черненко . Були відпрацьовані основні алгоритми BLS (Basic Life Support) та практичні вправи з іmobilізації переломів та зупинки кровотеч, що знадобилось у нашій подорожі.

Проводились тренування на місцевості з виконанням вправ по наданню домедичної допомоги, транспортування потерпілого.

Рекомендуємо усім групам, крім стандартного переліку медичних препаратів, в командній аптечці мати т. зв. «Ізраїльський биндаж» (<https://patriotdefence.org/brainteka/pid-rukoyu/the-emergency-trauma-bandage-or-the-israeli-bandage.html>), гемостатична пов'язка та турнікети, бажано по одному на зв'язку (<https://sich.ua/>), від яких, без перебільшень, може залежати життя учасників групи.

Склад аптечки, що була використана в поході.

Назва	Форма	Кількість
Антибіотики		
Ципрофлоксацин	табл	10 пластинок
Протизастудні		
Хлорофіліпт	спрей для горла	1шт

Стрепсілс	табл	5 пласт
Бромгексин	табл	6 пласт
Піносол	спрей	1 шт
Фармацитрон	порошок	12шт
Парацетамол	табл	6пласт
Знеболююче		
Німесил	порошок	20шт
Ібупрофен	табл	5пласт
Дротаверин	табл	2пласт
Кетанов	табл+ ампулы	10амп + 3 пласт
Антигістамінне		
Адреналін	амп	10амп
Лоратадин	табл	5пласт
ШКТ		
Сорбекс	табл	4пласт
Атоксил	порошок	5шт
Панкреатин	табл	4пласт
Метоклопрамід	ампул/табл	5амп, 2пласт
Піколакс	табл	4пласт
Лоперамід	табл	4пласт
Ніфуроксазид	табл	2пласт
Регідрон	саше	10шт
Серцево-судинне		
Нітрогліцерин	табл	1уп
Ніфідипін		2пласт
Кофеїн бензоат	табл	2пласт
Анаприлін	табл	2пласт
Горняшка		
Аспаркам	табл	1пласт (50табл)
Діакарб	табл	6пл
Дексаметазон	амп	3пл
Каплі для очей		
Сульфацил	капли	1
Каплі для вух		
Ципрофлоксацин	капли	1
Запалення		
Пантестин	мазь	1

Диклофенак	мазь, амп	1тюб, 10амп
Левомеколь	мазь	1
Герпевір	крем	1
Пантенол		1
Антисептики		
Хлоргексидин		2 по 50мл+ у кожного особистий
Йод		1
Спирт		100мл
Пластир бактерицидний (6x10, 3.8x3.8, 2x7)		багато шт
Пластмрь в катушці широкий		2шт
Бинт (стерильний, нестерильний)		близько 10шт
Спиртові серветки		30шт
Ватні диски, ватні палички		по 30шт
Термометр		1
Ізраїльський бандаж		1
Жгут	САТ	3
Пінцет		1
Ножиці		1
Термо-ковдра		2
Шприці -2мл		9
-5мл		8
Рукавички		стерильні 4 пари, нестерильні 10
Пульсоксиметр		1
Вітаміни		
жувальні ведмедики		58шт
шипучі розчинні		3 уп: Калій+Магній, Кальцій, Мультивітамін

Логістика та фінанси

Похід відбувався на території республіки Киргизстан, якою немає прямого авіаційного сполучення. Є декілька варіантів пересадкових рейсів:

7. Київ-Мінськ-Алмати, автомобілем між Алмати та Бішкеком, Бішкек-Ош.
8. Київ- Алмати, автомобілем між Алмати та Бішкеком, Бішкек-Ош.
9. Київ-Стамбул -Ош.

Перший варіант є найдешевшим та не значно поступається в тривалості для другого варіанту. Третій варіант, через Стамбул є Набагато дорожчим, але найшвидшим. Можуть бути проблеми з рейсом Стамбул-Ош, рейс не постійний, можуть бути проблеми з підходящими датами вильоту.

Рейс Київ-Мінськ-Алмати та назад був здійснений білоруською авіакомпанією «Белавія», що дуже зручно для транспортування багажу та часу стикування.

Квитки на літак Київ-Мінськ-Алмати купувались 22 лютого 2019 року, за ціною 303,7 долари (8200 грн). Вага багажу 23 кілограми і 7 ручної поклажі, що вистачало нам для транспортування усього спорядження та їжі (щоб не докупувати нічого в Киргизстані).

Квитки на літак Ош-Бішкек та назад купувались, так як продаж починається за місяць до вильоту, 3 липня 2019 року, за ціною 65 доларів (1755 грн). Вага дозволеного багажу до 20 кілограм та 5 ручної поклажі. Що значно менше норм від Белавія, тому ми докупили ще одне місце багажу на 20 кг за 20 доларів (540 грн) і частково перепаковували багаж в аеропорту міста Бішкек. Звертаємо увагу, що в аеропорту Бішкека багаж зважується. Також був проведений ремонт аеропорту міста Ош, востаннє керівник був там в 2014 році і гарно запам'ятались старі стрілочні ваги для багажу.

Ще в Києві, отримавши ціни на трансфери від місцевих компаній, вирішили зайнятись самостійно усією логістикою та проживанням, крім переїзду Ош-Шиве та назад і пропусками в прикордонну зону (цим займалась компанія ТурАзія, але фактично перевезення та пропуски робила компанія «Аксаї Тревел» <http://ak-sai.com/>, тому рекомендуємо звертатись напямучу до них).

Варіантів трансферу Алмати-Бішкек є декілька: замовити трансфер у логістичної компанії (найдорожчий і найнадійніший) від аеропорту до аеропорту. На громадському транспорті: від аеропорту Алмати до автовокзалу «Сайран» (<https://www.сайран.kz/>) можна дістатись на міському автобусі 106. І з автовокзалу кожен годину ходить автобус в місто Бішкек (можна домовитись з водієм, щоб він відвіз до аеропорту, який знаходиться на відстані 30 кілометрів від центру міста).

Ми обрали варіант посередині: біля аеропорту знайшли таксі, що відвезла нас до автовокзалу Сайран, де перевантажились в іншу машину, що відвезла нас прямо до аеропорта міста Бішкек. Необхідно зважати на час проходження кордону між країнами, закладаючи 2-4 години. Переходити необхідно пішки, разом з усіма речами. В нас це зайняло не більше 1,5 години.

Від аеропорта Ош до хостелу Visit Osh (<http://www.booking.com/Share-J02IKr>) їхали з водієм маршрутки, що погодився підвезти нас за 500 сом.

Обов'язково необхідно оформляти пропуск в прикордонну зону, для цього місцевому перевізнику необхідно надати список групи з паспортними даними, контактні дані та маршрут руху не пізніше ніж на 1 місяць до виїзду.

Витрати на страховку вважаємо найбезглуздішою статтею таблиці. Жодних виплат та компенсацій потерпілий не отримав, наступного разу добре подумаємо перед тим як будемо страхуватись перед походом.

Витрати по походу на людину зазначені в таблиці:

Пункти витрат	Грн/люд	Дол/люд
Спорядження	312	
Ремонт шатра	175	
Страховка	985	
Супутниковий зв'язок		20
Їжа	1650	
Аптечка	650	
Трансфер Київ-Мінськ-Алмати		304
Трансфер Алмати-Бішкек		10
Трансфер Бішкек-Ош		68
Трансфер Ош-Шиве		69
Хостел Ош		24
Пропуск в прикордонну зону		30
Різне	400	
Всього	17807 грн	

Зв'язок

а) Супутниковий зв'язок

Як основний засіб зв'язку в поході був обраний супутниковий телефон Thuraya XT-LITE.

Телефон було взято в аренду. Працює зі звичайним форматом сім-карт. Безпосередня підтримка GSM мереж відсутня (GSM Coverage n\а). Тільки сім-карти Thuraya.

За тарифами Thuraya Україна і Киргизія входять в Зону 1 Зони Е. Дзвінки з сім-карти Thuraya в GSM мережу 1.13 / 1.86 usd, смс 0.44 / 0.61 usd в залежності від тарифу Thuraya.

Дзвінки з GSM мереж до телефону Thuraya для абонентів Київстар для контрактної форми обслуговування, наприклад, 150 грн/хв, 15 грн/смс. Киргизські GSM оператори o.kg и megacom.kg були вказані на сайті Thuraya як оператори, які підтримуються, але на їх сторінках інформація щодо Thuraya була відсутня.

Поповнити рахунок Thuraya на довільну суму неможна. Тільки за ваучерами.

<http://sattrans.ua/popolnenie-scheta/thuraya-popolnenie-k>

Ваучер на 20 юнітів коштував 30 \$ (1.5 дол/юніт), ваучер на 50 юнітів коштував 62.5 \$ (1.25 дол/юніт). Юніт-це одиниця зв'язку для Thuraya. Перерахунок юнітів в USD в залежності від тарифу представлений на сторінці <http://sattrans.ua/thuraya-tarify>.

Для поповнення рахунку Thuraya потрібно:

-подзвонити або написати смс за номером +38 067 217 11 10 (також він вказаний на сайті <http://sattrans.ua/kontakty>) з номером сім-карти Thuraya і вказати обсяг ваучера 20 або 50 юнітів

-отримати смс з номером карти Приватбанку для переказу коштів

-перевести кошти (гривні) на цю карту

-отримати смс про успішне поповнення

або

-прийти в магазин з 10-00 до 17-00 Бессарабська пл.9 / 1,

<http://sattrans.ua/kontakty>

-вказати номер сім-карти Thuraya і обсяг ваучера 20 або 50 юнітів

-заплатити в гривні

-отримати смс про успішне поповнення

Рекомендації щодо використання супутникового телефону:

-у вимкненому стані між контактами акумулятора та телефону підкласти шматок тонкого пластику або паперу для ізоляції та подовження часу роботи акумулятора

-під час трансферу до початку маршруту пристрій перевозити на собі

-в поході зберігати в м'якому чохла, наприклад из піноподібних матеріалів, в герметичному пакеті та в середині мішку для речей разом з кабелем для зарядки.

б) Мобільний зв'язок

Для зв'язку з перевізниками, тур. оператором та хостелом був необхідний мобільний зв'язок місцевого GSM оператора. В Казахстані найвідомішими операторами є kcell, aktiv, altel. В Киргизстані це megacom та o. В аеропорту м. Бішкек була придбана сім-карта megacom за тарифом 0 в мережі та 20 ГБ інтернета за 250 сом на місяць.

Рекомендації щодо мобільного зв'язку

-необхідно мати хоча б два смартфони на групу

-тарифи в Киргизії на Казахстані приблизно в 1,5 рази дорожчі, ніж в Україні

Харчування

Список продуктів зазначено в таблиці

Група	Назва	Норма	К-ть раз	Всього
Гарніри	булгур	80	1	560
	горох (суп)	35	1	245
	гречка	80	5	2870
	гречка (суп)	30	1	210
	картопля	65	2	700
	кукурузна (суп)	30	1	210
	кус-кус	80	2	1120
	макарони	90	2	1260
	макарони (суп)	30	1	210
	нут	80	1	560
	перловка	80	1	560
	перловка (суп)	30	4	840
	пшеничка	80	3	1750
	пшеничка (суп)	30	3	420
	пшоно (просо)	80	0	0
	рис	80	7	3710
	рис (суп)	30	6	1260
	рисова лапша	90	1	595
	фунчоза	90	1	595
	сочевиця	80	1	560
ячка	80	3	1750	
Білки	м'ясо в салі	45	16	5005
	м'ясо в салі (суп)	25	11	1960
	сало* 3 порції сиру	20	3	420
	Сушена курка	15	10	1155
	Сушена індичка	15	2	210
	Сушена телятина	15	1	105
	Сушена риба	15	5	595
	Сушені креветки	15	2	175
	Кокос вершки	10	1	70
	Сушені кальмари	15	2	140
	масло топлене	5	20	700
Обіди	ковбаса	40-50	14	4270
	сир плавлений	40	1	385
	сир сулугуні	40	5	1470
	сир косичка	40	4	1330
	сир твердий	40	4	1470
Овочі сушені	баклажани	5	5	175
	горошок	5	5	175
	гриби	0,15	3	252
	зелень	0,5	14	49
	кабачки	5	2	70

	капуста	8	3	168
	картопля	8	14	784
	кукурузка	5	10	350
	лимон	2	2	28
	цибуля	1	20	140
	маслини	2	2	28
	морква	1	22	154
	морква по-корейски	4	0	0
	морська капуста	5	2	70
	перець	2	19	266
	перець чилі	0,5	5	18
	помідори	2	15	210
	буряк	15	3	315
	солоні огірки	5	7	231
	фасоля консервована	5	4	140
	кольорова капуста	5	3	105
	часник	0,5	1	4
Напої	лимон	2	11	182
	чай	1,5	51	536
	компот	15	8	840
	сух. молоко	50	2	800
	какао	50	2	350
	кава	15	1	175
Додатки	мед	10	6	420
	сахар	7	53	3920
	сіть	3	47	1316
	спеції	1	47	329
	томатна паста	10	5	350
	соевий соус	10	1	110
	суш. Ананас	3	1	21
Хліб	Печиво галет (3)	15-20	3	560
	бублики	20	3	385
	хлібці	15	3	385
	Крекер	15	3	385
	Сухарі чорні	15	10	1085
	Сухарі білі	15	10	1050
Солодке	Зефир (1 раз)	35	1	490
	Печиво вівсяне (1)	20	2	560
	Шалена бджілка (1)	15	2	525
	"КО-КО" Dark	24	2	504
	Печиво пісочне	25	2	350
	Мармелад полоска	25	2	525
	Печиво до чаю	25	2	525
	Шоколадні цукерки 2	20	2	420
	Печиво з нач	28	2	588
	Шоколадні цукерки 3	20	2	420

	Козинак	30	2	630
	Печиво з нач	25	2	525
	Шоколад черний	50	1	399
	Трубочки Roshen Konafetto	22	2	462
	Шоколадні цукерки 4	30	2	630
	Корівка (2)	30	2	630
	Мілкі вей	26	2	539
	Вафлі	35	2	490
	Нуга	35	2	490
	Халва	40	1	280
	Шоколадні цукерки 5	30	2	840
	Козинак рис	50	2	560
	Рахат Лукум (2)	30	2	420
	Шоколадні цукерки 6	30	2	420
	Козинак кунжут	50	2	700
	Шоколадні цукерки 7	30	2	630
	Мармелад	35	2	490
	Несквік	28	2	392
	Желейні черв'яки	35	1	245
	КО-КО White	24	1	336
	Мармелад скибка (2)	40	1	280
	Марс	41	1	287
	Желейки	32	1	224
	Goodday	35	1	245
	Карманка	50	19	6790
Перевальне	Шоколад білий пористий	43	3	841
	Шоколад молоч. пористий	43	3	810
	Шоколад з горішками	43	3	810
	Шоколад з начинкою	43	3	810
	Шоколад з сухофруктами	43	3	810
	Всього їжі			80062

Командне спорядження

Перелік командного спорядження представлено в таблиці

Бивак	
Шатер	4270
Спальник 1	2154
Спальник 2	1729
Спальник 3	2370
Спальник 4	2300
Спальник 5	1600
Кухня	
Автоклав	1710
Кастрюля	433
Пальник 1	596
Пальник 2	608
Ремнабор пальники	115
Вітрозахист	65
Склотканина	250
Черпак	46
Миски 7 шт	455
Щітка для миття 2 шт	40
Бензин	10238
Спецснаряга - загальне	
Мотузка 1, 50м	2650
Мотузка 2, 50м	2650
Мотузка 3, 50м	3060
Карабіни, 6 штук	455
Корделет, 3 штуки	440
Петля 120 см, 4 штуки	230
Розхідна мотузка 6 мм 25 м	600
Здьорг 70 м	590
Льодобур, 6 штук	710
Спецснаряга - скельне	
Відтяжки з петлями 60-80 см, 6 штук	680
Закладки, набір 10 штук	350
Скельні крюки, 5 звичайних, 3 швеллера	441
Молоток	594
Спецснаряга - сніжне	
Фірновий пікет	330
Фірновий пікет	350
Сніжний якір	360
Лопата 1 Gellerd	494
Лопата 2 льодорубна	270
Аппаратура	
GPS навігатор	240
Супутниковий телефон	266

Фотоапарат	1221
Фотоапарат 2	362
Екшн-камера	150
Сонячна панель	320
Павербанк	370
Колонка	200
Рації, 2шт	230
Командирський набір	400
батарейки/акуми АА	240
Різне	
Ремнабор	1000
Аптечка	3000
Прапори	100
Сума ваги	52331,5

Електроніка в поході

Літо в Киргизії надзвичайно сонячне, тому в якості джерела електроенергії група взяла на маршрут сонячну панель Allpowers потужністю 10 Вт, з вихідним USB роз'ємом на 5В.

Сонячна панель використовувалась лише під час довгих привалів для заряджання Powerbank.

Рекомендації:

- кріплення на рюкзак для заряджання пристроїв під час переходів
- обережне перенесення всередині рюкзака
- герметична упаковка

Для підвищення надійності заряджання пристроїв сонячна панель підключалась до Powerbank Xiaomi 20000 mAh з двома USB виходами 5В.

Пристрої, які вимагали підзарядку підключалися тільки до Powerbank та ніколи не підключалися напряму до сонячної панелі.

Рекомендації:

-в поході зберігати в м'якому чохла, наприклад из піноподібних матеріалів, в герметичному пакеті та в середині мішку для речей разом з кабелем для зарядки.

В поході основним фотоапаратом був Nikon D3000 з двома акумуляторами, двома картами пам'яті на 32 та 8 ГБ та захисним ультрафіолетовим фільтром для об'єктиву. Можливості заряджати акумулятори від сонячної батареї не було.

Рекомендації:

- на маршруті зручно переносити в сумці з кріпленням на грудях
- захисний фільтр на об'єктиві
- кришка об'єктива на шнурку
- можливість заряджати акумулятор на маршруті

Другим фотоапаратом був вологозахисний та протиударний Fujifilm finerix xp200.

Ця модель має функцію зарядки напряму з USB кабеля, тобто акумулятор може заряджатися всередині фотоапарату за допомогою Powerbank. Фотоапарат мав карту пам'яті 32 ГБ для забезпечення об'єму для відеозйомки у форматі FullHD.

Рекомендації:

-наявність невеликого фотоапарату у другого фотографа дає змогу краще зібрати інформацію для звіту

-невеликий чохол-сумка для перенесення на собі на маршруті

Екстремальна камера SJCAM дозволяє вести відеозйомку в високій якості на технічно складних ділянках маршруту. Заряджається з Powebank через micro-USB кабель.

Рекомендації:

-кріплення на касці або трекінговій палиці

Планшет Huawei MediaPad T3 7 використовувався літописцем групи для попередніх нарисів звіту. Заряджається з Powebank через micro-USB кабель.

Рекомендації:

-захисний чохол

-захисне скло

-невеликий чохол-сумка для перенесення на собі на маршруті

-герметична упаковка

Музична колонка Zealot. Чудово підіймає настрій групи. Використовували під час довгого відпочинку, щоб перечекаати спеку. Заряджається з Powebank через micro-USB кабель.

Рекомендації:

- захисний чохол (можна переносити в кружці)
- герметична упаковка

Для визначення точного місцезнаходження та висоти група використовувала GPS навігатора Garmin GPSmap 62s.

В навігаторі була завантажена карта регіону походу в масштабі 1:100000 см. Комплект батарейок це дві AA батарейки. Група була забезпечена шістьма комплектами батарейок, з них були використані лише два, так як запис треку не відбувався.

Рекомендації:

- герметичний чохол на шнурку для перенесення на собі на маршруті
- брати mini-USB кабель для можливості перенесення даних

Загальні рекомендації щодо електронних пристроїв в поході:

- підчас трансферу до початку маршруту перевозити на собі, не в багажі
- герметична упаковка
- вночі зберігати в спальному мішку
- всі роз'єми для зарядки привести до одного стандарту за допомогою перехідників, якщо це можливо
- брати в похід кабелі, які не є стандартними

Особисте спорядження

Перелік особистого спорядження зазначено в таблиці

Ходовий одяг	1195	
Термофутболка з довгим рукавом	130	
Термоштани	120	
Анорак	150	
Вітрозахисні штани	150	
Силіконка/ легка мембранка	170	
Перчатки	50	2 пари
Баф	90	2шт
Шкарпетки	200	2 пари
Труси	85	2-3шт
Футболка в місто	50	
Утеплення	1685	
Пуховка	700	
Самоскиди утеплені	450	
Фліска/ полар	200	
Фліска №2 (по бажанню)		
Верхоньки	85	
Аварійні рукавиці	70	
Флісові шкарпетки	80	
Шапка/балаклава	100	
Взуття	2500	
Черевики гірські	2000	
Бахіли	180	
Підбахільники	150	
Ліхтарики	60	
Тапочки	110	
Різне	2953	
Рюкзак+самострах (без карабіна) від 1м	1400	
Термарест		
Рейнкавер	180	
Сідушка	50	
Кружка	50	
Ложка	12	
Ніж	40	
Окуляри сонцезахисні	45	
Ліхтарик+запасні батарейки	80	
Трекінгові палиці	450	
Особиста аптечка	220	
Ємність для води 2 шт по 1л или 1,5л	26	
Паспорт, гроші,квитки!!! у ксівнику	70	
Телефон	100	

Пакети сміттєві	50	
Набір особистої гігієни	180	
Запальничка / сірники		
Технічне	3421	
Каска з саом	250	
Система низ	400	
Система верх	200	
Блокіра	300	
Самострах	58	
Карабіни	210	5
Жумар	180	
Стакан	64	
2 пруса	70	
Мотузочка (петля самовилазу)	80	
Льодоруб	550	
Кішки	900	
Льодобур	159	
ВСЬОГО:	11754	

Вага в таблиці еталонна

Перелік GPS координат

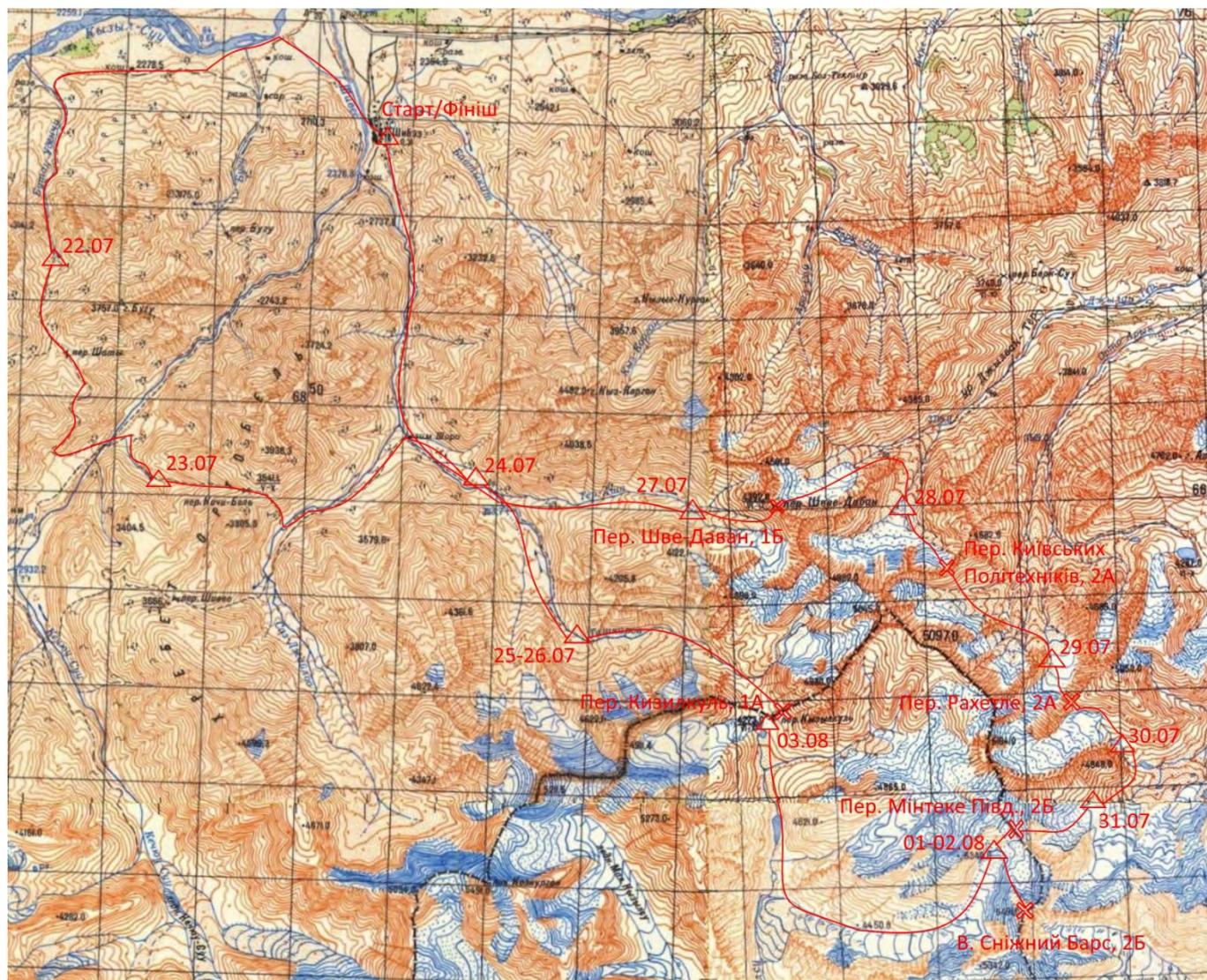
№	Назва	Координати
1	Юрти Ашира	39.3881, 71.95211
2	Джерело	39.43333, 71.83931
3	Ночівля 22.07	39.43265, 71.83849
4	Перевал Шати	39.417425, 71.844433
5	Міст через Кель-Дук	39.401350, 71.852235
6	Нарзанне джерело	39.39825, 71.86004
7	Ночівля 23.07	39.39402, 71.86591
8	Перевал Кичи-Бель	39.3926, 71.88989
9	Міст через Саз Джайло	39.3842, 71.89434
10	Джерело	39.39049, 71.91344
11	Ночівля 25.07	39.36416, 71.96839
12	Перевал Кизилкуль, хибна сідловина	39.36499, 72.01329
13	Закидка на 3 частину	39.35463, 72.01148
14	Перевал Кизилкуль	39.350815, 72.012559
15	Перевал Київських Політехніків	39.37739, 72.05801
16	Ночівля 29.07	39.36043, 72.08362
17	Перевал Рахелте	39.3521, 72.08565
18	Ночівля 30.07	39.34606, 72.09675
19	Ночівля 31.07	39.3316, 72.08695
20	Перевал Мінтеке Південний	39.32753, 72.07525
21	Ночівля 01.08	39.32276, 72.06595
22	Вершина Сніжний Барс	39.31325, 72.07579
23	Перевал Кизилкуль, істинна сідловина	39.35088, 72.01181

Відео з походу

Посилання на Youtube

<https://youtu.be/R59cR-TSvZk>

Картографічний матеріал

Оригінал тут:

https://drive.google.com/file/d/1bD1r_ZmH-HaC9pNCwoCnCljNqhbNFQjG/view?usp=sharing

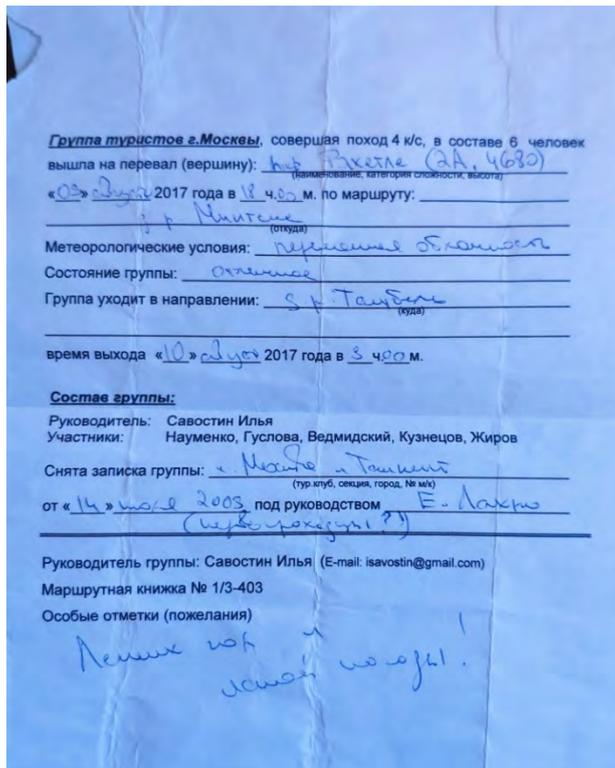
Перевальні записки

17.07.2003 Група ТСК Вестра
в складі Ніколаров А.Г. - рід, Аксенів
П.А., Зайцева О.В. виходить на перевал
Кизил-кель со стороны доли Кизил-су
(сев). Сидим в доли річки Кизил-су
(півн). Самодіяльність хороша. Пого-
да хороша. Сидим записку: група
ДСО Локомотив (Москва), рід. Сидю-
- Галич А.Е. от 8081979.
Рід. Ніколаров Алексій
Геннадьевич, Моск. обл. ул. К.Цеткин, 22
Марш. м. №27/3-401
Хеліет следують групі
хорошою погодою і настро-
ем.

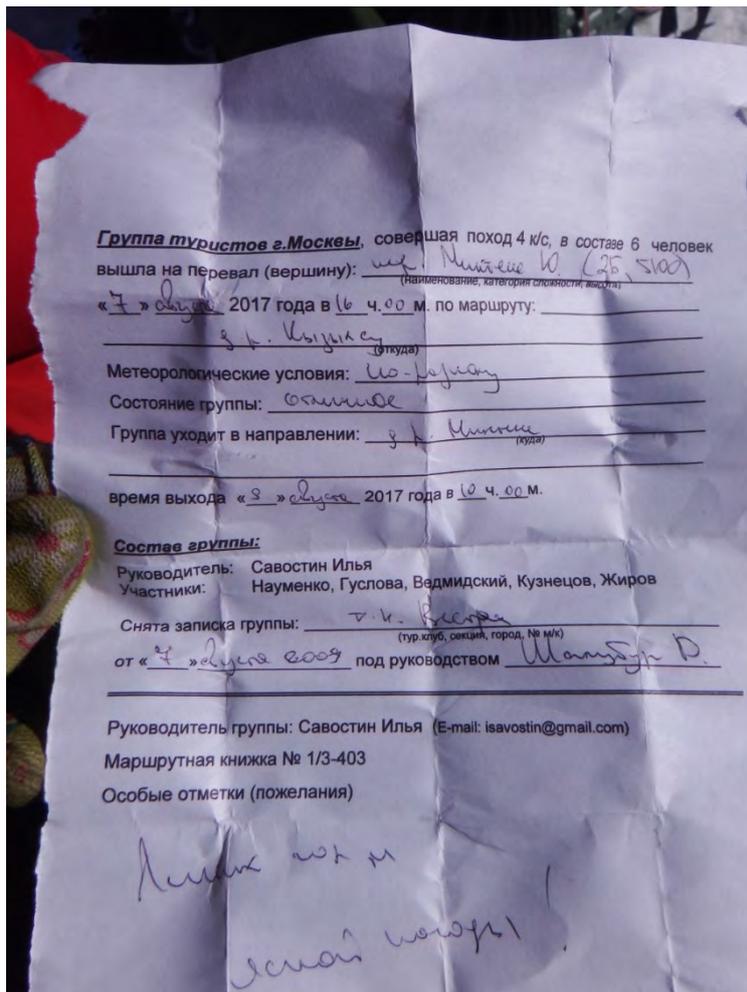
Перевал Кизилкуль

23.07.18 в №45
група туристів у
Щербинско, Шубо и Дедогогора
под рід. Вал. Овчинникова
и В. перемієв на
пер. Шве-Даван (15 4365м)
со стороны г. Тер. Аша
Сидим записку туристів
ул. 2. Москва (рід. Савос-
тина Ашві) дощовий дощ
догода солонка
Треблянам двіжжам
в сторону долини в районі
Р. Дедого - г. Тер. Аша
как походя 16 к.с.

Перевал Шве-Даван

Перевал Рахетле (50-ти річчя висадки людини на Місяць)

Перевал Мінтеке Південний

Контрольная записка

Группа туристов турклуба «Вестра»

г. Москва, совершая горный поход

4 к.с. поднялась на В. Снеж-
ной Барс
(название перевала, вершины)

6 17 10
поднялись по северо-запад-
ее стороны ному ребру

Метеоусловия: Хорошие
легкая облачность.
Видног (4 км) голубой
неб

Видимость: Хорошая

Состояние группы: Хорошее

Движение начато в 12 40 часов

«31» июль 2003 г.

в направлении по пути
повторя

Снята записка группы тур.

г. Москва

под руководством Данила

Новича

от «26» 07 2002г.

Первоисходители!

Руководитель группы Турников

АВ

Маршрутная книжка 27/3-403

Вершина Сніжний Барс

Перелік використаних матеріалів

1. Стаття про гори Паміру.
<http://wiki.risk.ru/index.php/%D0%9F%D0%B0%D0%BC%D0%B8%D1%80>
2. А. Новик. Отчет о походе 5 с эл. 6 к.с., Западный Заалай, 2002 г.
http://www.tourism.ru/phtml/users/get_report.php?84
3. Д. Попов. Отчет о походе 4 к.с., Западный Заалай, 2002 г.
<http://www.mountain.ru/mkk/biblio/pamir/popov/>
4. А. Пуриков. Отчет о походе 4 к.с., Западный Заалай, 2003 г.
<http://westra.ru/reports/pamir/m03avp4.html>
5. А. Щербаков. Отчет о походе 4 к.с., Западный Заалай, 2013 г.
<https://mountain.nsu.ru/mwiki/images/extra/Zaalay-Scherbakov-2013.pdf>
6. И. Овчинников. Отчет о походе 6 к.с. Заалайский хребет, 2018 г.
www.mountain.ru/article/article_display1.php?article_id=8764
7. Методика оцінки перевалів, вершин та траверсів в гірському туризмі.
Грабець Богдан. <https://www.tkg.org.ua/node/36059>
8. Каталог льодовиків срср. Том 14, випуск 3, частина 7,8. Ленінград 1976 рік.
9. <https://nakarte.me>